

SBAB Bank AB (publ)

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING OCH RISKHANTERING 2012

Baselregelverkets Pelare 3

SBAB!

Innehåll

Ordlista	3	7.5	Exponeringsbelopp fördelat på geografiska regioner.....	26
1. Inledning	5	7.6	Exponeringsbelopp fördelat på nästkommande villkorsändringsdag	27
2. Den finansiella företagsgruppen SBAB	6	7.7	Exponeringsbelopp fördelat på fastighetstyp.....	27
3. Riskhantering och riskorganisation	8	7.8	Förfallna exponeringar och exponeringar med nedskrivningsbehov	28
3.1 Övergripande regler för riskhantering	8	7.9	Förfallna exponeringar och exponeringar med nedskrivningsbehov efter geografisk fördelning.....	28
3.2 Risktolerans.....	8	7.10	Exponeringar per riskklass i PD-dimensionen.....	29
3.3 De tre försvarslinjerna.....	10	7.11	Realiserat utfall i PD- respektive LGD-dimensionen.....	30
3.4 Riskorganisation.....	10	7.12	Jämförelse mellan förväntad förlust och utfall.....	30
4. Kapitältäckning	12	8. Finansiering		31
4.1 Kapitalbehov.....	12	8.1	Medel- och långfristig upplåning	31
4.2 Kapitalbas	12	8.2	Kortfristig upplåning	31
4.3 Kapitalkrav.....	14	8.3	Upplåningsstrategi	32
4.4 Värdepapperiserade tillgångar.....	15	9. Kreditrisk i finansverksamheten		33
4.5 Kapitalkrav enligt Basel III.....	15	9.1	Motpartsrisk	33
5. Intern modell för beräkning av kapitalbehov	16	9.2	Penningmarknadsplaceringar.....	33
5.1 Intern kapitalutvärdering enligt Baselregelverkets pelare 2.....	16	9.3	Likviditetsportföljen.....	34
5.2 Process för intern beräkning av kapitalbehov	16	10. Marknadsrisk		36
5.3 Ekonomiskt kapital	17	10.1	Ränterisk	36
5.3.1 Koncentrationsrisk	17	10.2	Ränterisk för positioner som ingår i handelslagret	37
5.4 Stresstester	18	10.3	Valutarisk.....	37
5.4.1 Metod för stresstest	18	10.4	Basisrisk	37
5.4.2 Makrosenario.....	18	10.5	Risker i handelslagret.....	38
5.4.3 Förväntad förlust och ekonomiskt kapital.....	19	11. Likviditetsrisk		39
5.5 Kapitalbehov på grund av resultatvolatilitet.....	20	11.1	Likviditetsriskmått.....	40
5.6 Extraordinära händelser.....	20	11.2	Nya föreskrifter för likviditetsrisk.....	40
6. Risk i ersättningssystem	21	11.3	Stresstester för likviditetsrisk.....	40
6.1 Risk i ersättningssystem	21	11.4	Likviditetssituationen under 2012.....	41
6.2 Avtal om avgångsvederlag och pension.....	21	11.5	Strukturell likviditetsrisk	41
7. Kreditrisk i utlåningsverksamheten	22	12. Operativ risk		42
7.1 Kreditrisk i utlåningsportföljen	22	13. Affärsrisk		43
7.2 Riskklassificeringssystem.....	23			
7.3 Riskklassificeringsmetod	24			
7.4 Exponeringsbelopp fördelat på exponeringsklass.....	25			

Ordlista

Kapitel 1. Inledning

Europaparlamentets och rådets direktiv om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag – CRD IV | Nya kommande regler för riskhantering och kapitaltäckning som är gemensamma för Europa. Tillsammans med CRR utgör dessa vad som kallas Basel III.

Europaparlamentets och rådets förordning om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag – CRR | Nya kommande regler för riskhantering och kapitaltäckning som är gemensamma för Europa. Tillsammans med CRD IV utgör dessa vad som kallas Basel III.

Kapitel 3. Riskhantering och riskorganisation

Asset and Liability Committee (ALCO) | Organ som bereder ärenden avseende risk och kapitalplanering som behandlas i företagsledning eller styrelse.

Kapitel 4. Kapitaltäckning

Eviga förlagslån | Eviga förlagslån löper i princip på obegränsad tid men kan efter medgivande från Finansinspektionen återköpas. Eviga förlagslån får ingå i kapitalbasen med högst samma belopp som det primära kapitalet.

Kapitalbas | Kapitalbasen består i huvudsak av eget kapital (primärt kapital) och förlagslån (supplementärt kapital) och utgör buffert mot oförväntade förluster.

Kapitaltäckningskvot | Beräknas som kapitalbas/minimikapitalkrav

Kapitaltäckningsgrad | Beräknas som kapitalbas/riskvägda tillgångar

Minimikapitalkrav | Det lägsta belopp som bolaget får ha som kapitalbas enligt lag (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar.

Primärkapitaltillskott | Primärkapitaltillskott är i regel eviga förlagslån med sådana villkor att godkännande erhållits från Finansinspektionen att få räkna in dem i det primära kapitalet.

Primärt kapital | Det primära kapitalet utgörs i huvudsak av eget kapital. För att få räknas in i det primära kapitalet ska det vara inbetalt.

Riskvägda tillgångar enligt Basel I | Samtliga tillgångar på balansräkningen och inom linjen som viktats beroende på risk. Under Basel I-regelverket sker detta med hjälp av schabloner. Tillgångarna delas in i grupper baserat på risk varvid de multipliceras med på förhand fastställda riskvikter; i huvudsak 0%, 20%, 50% respektive 100% av nominellt belopp.

Riskvägda tillgångar enligt Basel II | Under Basel II-regelverket finns möjlighet att under IRK-metod, inom ramen för pelare 1, fastställa riskvägt exponeringsbelopp för exponeringar på balansräkningen och inom linjen utifrån egna modeller för kreditrisk, marknadsrisk och operativ risk. För övriga exponeringar bestäms exponeringarnas riskvikt utifrån schabloner, i tillämpliga fall baserade på motpartens rating.

Supplementärt kapital | Eviga och tidsbundna förlagslån får inräknas i kapitalbasen till ett belopp som inte överstiger det primära kapitalet. Om återstående löptid understiger fem år sker en avräkning om 20% för vart och ett av resterande år.

Tidsbundna förlagslån | Tidsbundna förlagslån får inräknas i det supplementära kapitalet med högst 50% av primärt kapital.

Kapitel 5. Intern modell för beräkning av kapitalbehov

Ekonomiskt kapital | Det ekonomiska kapitalet är bolagets egen bedömning av lämplig storlek av riskkapitalet vilket kompletterat med stresstester och eventuellt avsatt kapital för ytterligare risker kommer att ersätta myndighetskapitalet som lägsta kapitalkrav. Detta krav får inte understiga kapitalmättet enligt pelare 1. Även det ekonomiska kapitalet bygger på relativt avancerade egna modeller där SBAB slår samman alla kvantifierbara risker till en helhet. Detta är också en viktig beståndsdel i prissättning och ekonomistyrning.

Kapital enligt pelare 1 | Avser det minimikapital som bolaget ska ha enligt Lag (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar, Förordning (2006:1533) om kapitaltäckning och stora exponeringar och Finansinspektionens författningssamling (FFFS 2007:1). Det är utifrån dessa regelverk bolaget fått tillstånd att använda egna modeller byggda på egen data. Till bestämmelserna finns övergångsregler som sannolikt gäller fram till Basel III introduceras.

Kapital enligt pelare 2 | Utgår från det ekonomiska kapitalet vilket kompletterat med kapital baserat på stresstester och kapital för ytterligare risker utgör bolagets egen bedömning av lämplig storlek av riskkapitalet. Kapitalbehovet enligt pelare 2 får inte understiga kapitalmättet enligt pelare 1 per risktyp. Avsikten är att detta mått ska utgöra bolagets lägsta kapitalkrav när övergångsbestämmelserna till pelare 1 upphört att gälla.

Process för intern kapitalutvärdering (IKU-process) | Process för att beräkna det minsta kapital som bolaget får ha enligt Lag (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar, Förordning (2006:1533) om kapital-

täckning och stora exponeringar och Finansinspektionens författningssamling (FFFS 2007:1).

Value at Risk (VaR) | Statistiska mått på hur stor förlusten kan bli givet en viss säkerhetsnivå under en viss tidsperiod.

Kapitel 7. Kreditrisk i utlåningsverksamheten

Expected Loss (EL) | Den av modeller bedömda förväntade förlusten ska täckas av resultatet i den löpande verksamheten medan de oförväntade förlusterna ska täckas av bolagets eget kapital. EL erhålls genom att risken beräknas för varje enskilt lån utifrån utfallet under en längre tidsperiod i en statistisk modell. EL mäts genom formeln $EL = PD * LGD * EAD$.

Exposure At Default (EAD) | Exponering vid fallissemangstidpunkten. För beräkning av EAD för exponeringar inom linjen multipliceras det utnyttjade beloppet med en konverteringsfaktor (KF).

Inom linjen | Förpliktelse, ställd pant eller dylikt som inte redovisas i balansräkningen på grund av att det inte är troligt att den kommer att behöva infrias eller utnyttjas, eller på grund av att dess storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan även vara fråga om en möjlig förpliktelse, det vill säga att det är osäkert om det föreligger en förpliktelse eller ej.

Intern riskklassificeringsmetod (IRK-metod) | IRK-metoden används för att beräkna bolagets lagstadgade kapitalkrav för kreditrisk. Grundläggande IRK-metod innebär att institutet endast skattar parametern PD. I avancerad IRK-metod ska institutet förutom PD skatta en eller flera av parametrarna KF, LGD och M (löptid).

Konverteringsfaktor (KF) | Den andel av ett åtagande utanför balansräkningen, som är utnyttjad vid tidpunkten för ett eventuellt framtida fallissemang.

Loan to Value (LTV) | Belåningsgrad, det vill säga lånets storlek i förhållande till värdet av ställd säkerhet.

Loss Given Default (LGD) | Förlustandelen i händelse av fallissemang.

Probability of Default (PD) | Sannolikheten för fallissemang hos en kund eller motpart inom ett år.

Kapitel 8. Finansiering

Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN) | Internationellt upplåningsprogram för utgivning av säkerställda obligationer.

Euro Medium Term Note Programme (EMTN) | Internationellt upplåningsprogram för medel- och långfristig icke säkerställd upplåning.

Kapitel 9. Kreditrisk i finansverksamheten

Credit Support Annex (CSA) | Tillägg till ISDA Masteravtal som reglerar ställande av säkerhet i samband med en derivattransaktion.

Global Master Repurchase Agreement (GMRA) | Internationella standardavtal för repor.

International Swap and Derivatives Association (ISDA) masteravtal | Ramavtal som reglerar rättigheter och skyldigheter mellan parterna i en derivattransaktion, framför allt så kallad nettning i konkurs.

Residential Mortgage-Backed Securities (RMBS) | Värdepapper säkrade av portföljer av bolån.

Kapitel 11. Likviditetsrisk

Liquidity Coverage Ratio (LCR) | Likviditetsriskmått som mäter relationen mellan likvida reserver och 30 dagars nettoutråde i ett stressat scenario.

Maximum Cumulative Outflow (MCO) | Mått på likviditetsrisk innebärande det maximala tänkbara behovet av likviditet för varje dag framåt under de närmaste 365 dagarna.

Net Stable Funding Ratio (NSFR) | Likviditetsriskmått av strukturell karaktär som visar hur stabil koncernens upplåning är i relation till tillgångarna.

1. Inledning

Den finansiella företagsgruppen SBAB redovisar i denna rapport information om kapitaltäckning och riskhantering utifrån Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:5). Rapporten innehåller information enligt kapitaltäckningsregelverkets pelare 3 och avser förhållandena per den 31 december 2012 om inte annat särskilt angivits. Både denna rapport och motsvarande mer begränsade periodiska information om kapitaltäckning och likviditetsreserv samt information om ersättningsystem publiceras på SBAB:s webbplats sbab.se.

Reglerna om kapitaltäckning och stora exponeringar syftar till ökad stabilitet inom den internationella banksektorn och är strukturerade under tre pelare. Under pelare 1 beräknas minimikapitalkrav för kreditrisk, marknadsrisk och operativ risk utifrån fastställda regler. Under pelare 2 ska bolaget bedöma om det fortlöpande har ett kapital som till belopp, slag och fördelning är tillräckligt för att täcka de risker som det är eller kan komma att bli exponerat för. Pelare 3 reglerar vilken information som ska lämnas till marknaden.

Regelverket för kapitaltäckning och stora exponeringar som infördes 2007 innebär att risken i bolagets verksamhet ska återspeglas i minimikapitalkraven. Effekten har dock varit begränsad på grund av att de övergångsregler som var avsedda att gälla till och med utgången av 2009 förlängts och nu gäller fram till det datum regeringen, eller den myndighet som regeringen delegerar beslutanderätten till, bestämmer. Övergångsreglerna, som innebär att minimikapitalet inte får understiga 80% av kapitalkravet beräknat enligt regelverk för Basel I, som beräknas utifrån schabloner, gäller nu till och med utgången av 2013 om inte de kommande europeiska regelverken CRR/CRD IV (Basel III) beslutas innan dess och annat där anges. Enligt övergångsreglerna jämföras utlåning till bostadsrätter med utlåning utan säkerhet till skillnad från vad som gäller enligt Basel II och Basel III där hänsyn tagits till den lägre risken.

Mycket av det som diskuterades inför Basel II kom aldrig till uttryck i regelverket utan hänsköts till senare. Därefter har finans- och skuld kriserna medfört ytterligare krav på skärpning av kapitaltäckningsreglerna. Diskussionerna har resulterat i nya förslag till regleringar – CRR och CRD IV. Förslagen omfattar bland annat högre kapitalkrav, större krav på kapitalets kvalitet, införandet

av ett icke riskbaserat riskmått (leverage ratio) och kvantitativa likviditetskrav. Förändringarna kommer att innebära krav på ökad kapitalbas och högre kapitalkrav jämfört med dagens regler. Inom ramen för dessa regler har svenska myndigheter meddelat att man önskar ytterligare nationella krav. De nya reglerna kommer att införas successivt och samtliga förändringar ska vara genomförda 2019.

I denna rapport fördelas den samlade risken i verksamheten på:

- Kreditrisk – motparten kan inte fullfölja sina betalningsförpliktelser.
- Koncentrationsrisk – exponeringar koncentrerade till vissa typer av låntagare, regioner eller branscher.
- Marknadsrisk – försämrad lönsamhet till följd av ogynnsamma marknadsrörelser.
- Likviditetsrisk – att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid tidpunkt för förfall, utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt.
- Operativ risk – förlust till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser, inklusive legal risk.
- Affärsrisk – vikande intäkter orsakade av svårare konkurrensförhållanden, fel strategi eller beslut. Marginalrisk, som uppkommer när räntemarginaler för utlåning och upplåning har olika bindningstid, ingår i affärsrisk.

Övriga risker såsom personalkostnader, ryktesrisk, strategisk risk och politisk risk kommenteras inte då dessa inte kvantifieras separat och endast är föremål för mer översiktlig analys.

2. Den finansiella företagsgruppen SBAB

Den finansiella företagsgruppen SBAB består av SBAB Bank AB (publ), AB Sveriges Säkerställda Obligationer (publ) och FriSpar Bolån AB. I AB Sveriges Säkerställda Obligationer emitteras säkerställda obligationer på den svenska och internationella kapitalmarknaden.

Tabell 1. Bolag ingående i den finansiella företagsgruppen SBAB

Bolag	Organisationsnummer	Ägarandel	Konsolideringsmetod för redovisning	Konsolideringsmetod för kapitalhantering
SBAB Bank AB (publ)	556253-7513	Moderbolag	-	-
AB Sveriges Säkerställda Obligationer (publ)	556645-9755	100%	Förvärvsmetod	Förvärvsmetod
FriSpar Bolån AB	556248-3338	51%	Klyvningsmetod*	Förvärvsmetod*

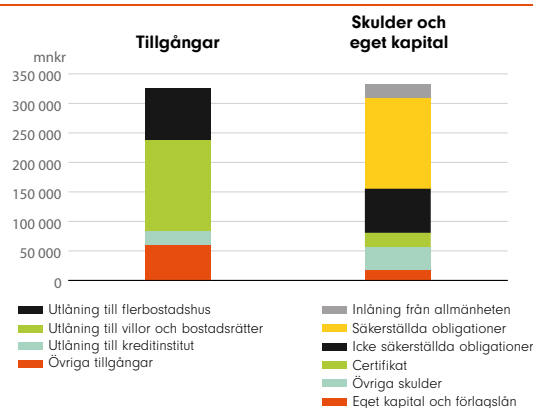
* Skillnaderna i val av metod beror på olika regler avseende koncern tillhörighet mellan Lag om kapitaltäckning och stora exponeringar och FFFS 2007:1 som styr hur kapitaltäckningen ska redovisas och International Financial Reporting Standards, IFRS, som reglerar bolagets redovisning.

Den huvudsakliga verksamheten i samtliga bolag är att lämna lån till bostadsfastigheter och bostadsrätter mot säkerhet av pantbrev och andel i bostadsrättsförening. I moderbolaget bedrivs dessutom inlåningsverksamhet och i begränsad utsträckning finansiering av kommersiella fastigheter och utlåning utan säkerhet.

AB Sveriges Säkerställda Obligationer (publ) (i det följande SCBC) bedriver dock inte någon nytvlåningsverksamhet i egen regi utan förvärvar löpande, eller

vid behov, krediter från moderbolaget. Syftet med förvärven är att krediterna helt eller delvis ska ingå i den tillgångsmassa som utgör säkerhet gentemot innehavare av SCBC:s säkerställda obligationer som emitterats på den svenska och internationella kapitalmarknaden. Verksamheten SCBC bedrivs av medarbetare anställda av moderbolaget.

Figur 1. Förenklad balansräkning för SBAB

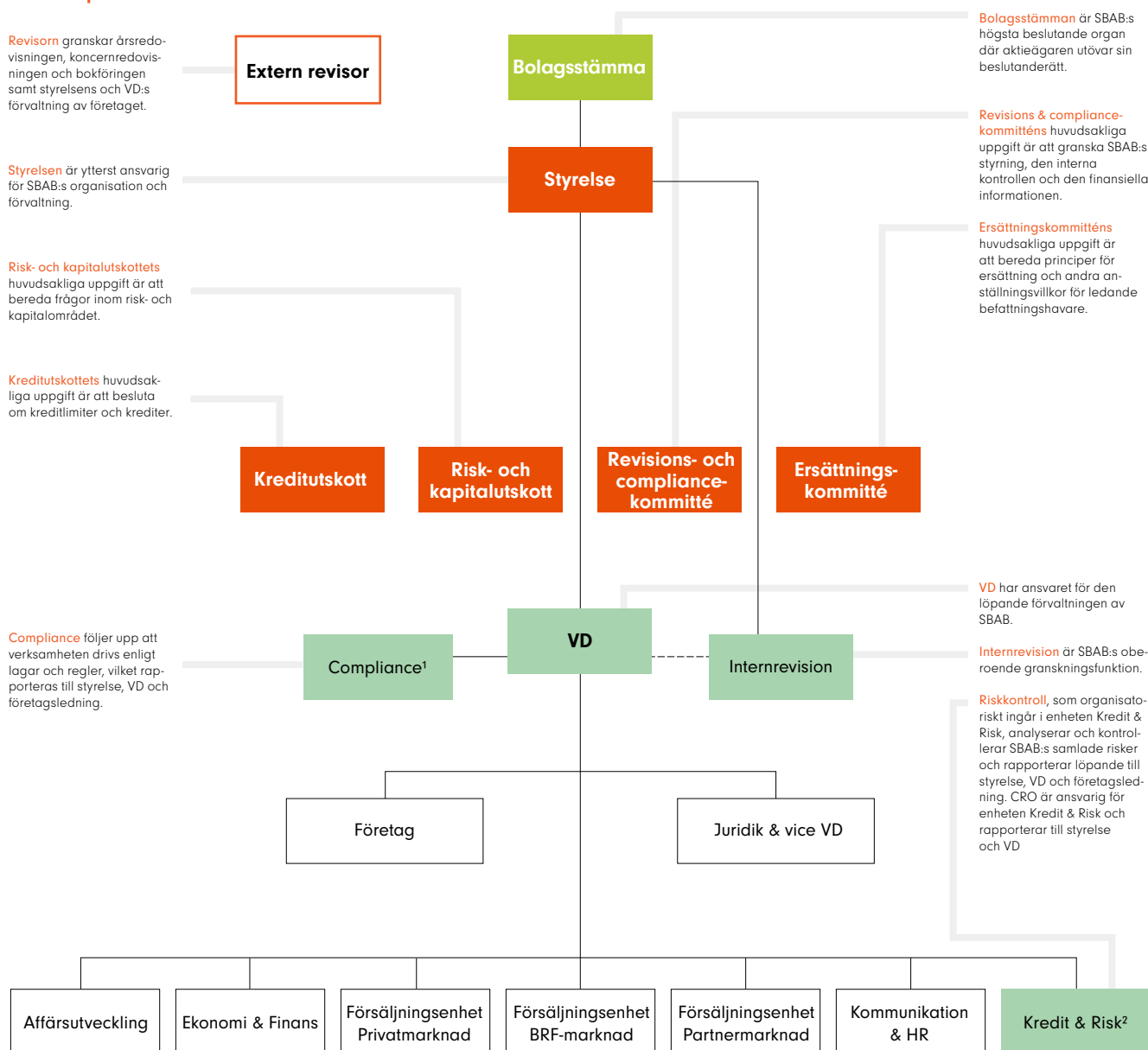
SBAB:s verksamhet har under året bedrivits i två affärsområden, Företag respektive Konsument. Affärsområde Konsument bedriver inlåning och utlåning till privatpersoner och bostadsrättsföreningar. Under 2013 planeras verksamheten utökas med försäljning av fondandelar. Affärsområde Företag är verksam på fastighetsmarknaden genom inlåning och utlåning till fastighetsbolag, fastighetsfonder och kommuner. SBAB:s upplåning hanteras av Treasury inom ekonomi- och finansav-

delningen. Verksamheten genererar främst kreditrisk, marknadsrisk och likviditetsrisk.

Mot bakgrund av SBAB:s strategiska inriktning att fokusera och prioritera utvecklingen av en ny konsumentbank har styrelsen beslutat att omstrukturera affärsområde Företag för att möjliggöra en framtida försäljning av denna verksamhet. Detta innebär bland annat att Företags utlåningsportfölj minskas samtidigt som ett begränsat segment av större fastighetsbolag prioriteras.

Figur 2. SBAB:s organisation

Översikt per 14 mars 2013

¹ Compliance rapporterar förutom till VD även till styrelsen.

² SBAB:s funktion för oberoende riskkontroll inom avdelning Kredit & Risk rapporterar förutom till VD även till styrelsen.

Chef för: Affärsutveckling, Ekonomi & Finans, Privatmarknad, BRF-marknad, Partnermarknad, Juridik, Kommunikation & HR, Kredit & Risk ingår i SBAB:s företagsledning.

3. Riskhantering och riskorganisation

En vid definition av risk är "den volatilitet i framtida inkomster som beror av förändrade värden på tillgångar och skulder". Risk är ett naturligt inslag i all affärsverksamhet och de risker som uppstår måste hanteras. SBAB tar främst kreditrisk i utlåningsverksamheten. De senaste finans- och skuldskriserna har exempelvis uppmärksammat vikten av en god hantering av likviditets- och motpartsrisk.

För SBAB innebär riskhantering att bolaget i varje enskild utlåningstransaktion ska kunna mäta vilket värde affären genererar med avseende på riskjusterad avkastning samt vilken kapitalnivå som är den optimala. Den strategi som är beslutad för verksamheten ska, avseende hantering och prissättning, ta hänsyn till de risker som uppstår i verksamheten och det kapital som behövs för att täcka dessa risker. Konkret innebär detta att en återkommande diskussion förs kring följande frågeställningar:

- Vilka olika risker genereras i verksamheten?
- Hur ska dessa mätas för att skapa jämförbarhet?
- Har SBAB tillräckligt med kapital för att möta sina risker?

3.1 Övergripande regler för riskhantering

SBAB:s verksamhet ska bedrivas så att riskerna är avpassade till den riskbärande förmågan. Med riskbärande förmåga avses löpande intjänning och riskkapital. För risker som inte kan kvantifieras och jämföras med riskbärande förmåga på samma sätt som exempelvis kreditrisk och marknadsrisk ska kostnader för att minska risken vägas mot önskad nivå på risken och den förändring av risknivå som uppnås med en viss åtgärd.

SBAB ska medvetet endast exponera sig mot risker som är direkt hänförliga till eller bedöms vara nödvändiga för affärsverksamheten. Sådana risker omfattar i huvudsak: affärsrisk, kreditrisk, marknadsrisk, likviditetsrisk och operativ risk. Styrelsen har beslutat om följande mål för riskhanteringen:

- Riskhanteringen ska stödja affärsverksamheten och ratingmålen.
- Risktagandet ska vara lågt. Detta uppnås genom att den totala risknivån hålls på en sådan nivå att den är förenlig med finansiella mål för avkastning, riskkapitalets storlek samt eftersträvd rating såsom det kommer till uttryck i SBAB:s affärsplan.
- Den samlade riskhanteringen ska bedrivas på en nivå som minst uppfyller myndigheternas krav.
- Riskhanteringen ska vara transparent och därmed kunna presenteras för, och följas av, utomstående intressenter.

- Det kapital som bedöms för att täcka oförväntade förluster under det kommande året ska mätas i form av ekonomiskt kapital.
- Den samlade risken inom verksamheten uppdelas i kreditrisk, marknadsrisk, likviditetsrisk, operativ risk och affärsrisk.
- SBAB ska upprätthålla en ändamålsenlig riskhanteringsorganisation där ansvarsfördelningen är tydlig, liksom de krav som ställs på olika funktioner inom SBAB. Organisationen ska stimulera till en öppen hantering av riskfrågor där den enskilde medarbetaren uppmanas att ta ansvar för identifiering och kontroll av risker, samt att komma med förbättringsförslag avseende riskhanteringen. Hantering av risker sker inom respektive verksamhetsprocess.

3.2 Risktolerans

Risk är en integrerad del av all verksamhet som SBAB bedriver. Givet bolagets strategi att främst generera intäkter genom att ta kreditrisk, är det viktigt att bestämma hur mycket risk bolaget faktiskt önskar ta på såväl aggregerad nivå som gentemot olika segment och enskilda kunder. Risktolerans definieras som "den risk SBAB är villig att ta för att uppnå uppsatta verksamhetsmål inom ramen för den långsiktiga strategin". Utgångspunkten för SBAB:s risktolerans mot olika risktyper är att förväntade förluster för respektive risk ska kunna täckas av den löpande intjäningsförmågan och att oförväntade förluster ska kunna täckas genom utnyttjande av bolagets kapitalbas eller löpande intjänning. Dessutom ska hänsyn tas till förmågan att minimera oönskade risker genom en ändamålsenlig organisation. Omfattningen av den risk som accepteras ska vara tydligt kopplad till hur viktig den aktuella risken är för SBAB:s affärsidé och de positiva effekter som förväntas uppnås i form av förväntade intäkter, kostnadsbesparingar eller reduktion av annan risk. Balansen mellan risker och riskbärande kapital omvärderas kontinuerligt. SBAB delar in risker i önskvärda, nödvändiga, icke önskvärda och risker som SBAB inte ska exponeras mot.

- Önskvärda risker är risker som är direkt kopplade till affärsidén. Det är i första hand för oförväntade förluster orsakade av sådana risker som kapitalbasen ska

användas. Övriga risker ska hållas på en sådan nivå att både förväntade och oförväntade förluster kan bäras av löpande intjäning.

- Nödvändiga risker är de risker som uppkommer i aktiviteter som bedöms vara en direkt förutsättning för att kunna genomföra affärsidén på ett effektivt och konkurrenskraftigt sätt och där en viss risknivå accepteras för att åstadkomma dessa positiva effekter för den verksamhet som ligger inom affärsidén. Omfattningen av den risk som accepteras ska tydligt kunna motiveras av de positiva effekter som förväntas uppnås i form av förväntade intäkter, kostnadsbesparingar eller reduktion av annan risk.
- Icke önskvärda är sådana risker som visserligen är oundvikliga att exponeras mot, men som av olika skäl bedöms vara så skadliga att de ska minimeras, även

om det innebär väsentliga kostnader. Både förväntade och oförväntade förluster ska med hög sannolikhet kunna bäras av löpande intjäning. För de risker kapitalbasbehovet inte kan kvantifieras, ska önskvärd risknivå uppskattas och vägas mot den kostnad som krävs för att uppnå denna nivå.

- Exponering mot de risker som styrelsen beslutat att koncernen inte ska exponeras emot ska undvikas. Risktolerans ska komma till uttryck i det enskilda affärsbeslutet, i bedömningen av den totala risken för respektive risktyp och i avvägningen mellan totalt risktagande och bedömt kapitalbehov. Varje affärsbeslut innebär som regel att exponeringen mot olika risktyper förändras. SBAB:s styrmodeller ska därför vara utformade så att de avspeglar risktoleransen och varje affärsbeslut ska grundas på en sund avvägning mellan bedömd

Figur 3. SBAB:s risktolerans för total riskexponering

resultatpåverkan och förändring i riskexponering. Med utgångspunkt från vald strategi, löpande intjäning och riskkapital fastställer moderbolagets styrelse den risk som SBAB är beredd att ta. SBAB:s intäkter ska i huvudsak härröra från kreditrisk. Det ska stå klart hur

olika risker uppkommer och hur stor varje enskild risk är uttryckt som andel av total risk. SBAB har under 2012 haft följande kvantitativa mål och begränsningar kopplade till risktoleransen på total nivå:

Tabell 2. Mål för risktolerans

	Mål		Utfall		Differens	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Avkastning på eget kapital (ägarens avkastningskrav) ¹⁾	7,4%	8,0%	7,3%	7,1%	-0,1%	-0,9%
Kärnprimärkapitalrelation ²⁾	≥ 6,0%	≥ 6,0%	6,9%	6,7%	0,9%	0,7%
Primärkapitalrelation ²⁾	≥ 7,0%	≥ 7,0%	9,1%	8,9%	2,1%	1,9%
Kapitaltäckningsrelation ²⁾	≥ 10,0%	≥ 10,0%	11,5%	10,7%	1,5%	0,7%
Tidsperiod som MCO ³⁾ ska täcka likviditetsreserv	≥ 30 dagar	≥ 30 dagar	83 dagar	60 dagar ⁴⁾	53 dagar	30 dagar
Toleransnivå för operativ risk - totalt	20,0 mnkr	7,5 mnkr	0,4 mnkr	3,9 mnkr	19,6 mnkr	3,6 mnkr
Toleransnivå för operativ risk - enskild incident	5,0 mnkr	-	0,1 mnkr	-	4,9 mnkr	-

1) Räntan för den femåriga statsobligationen plus fem procentenheter efter skatt, sett över en konjunkturcykel

2) Beräknat enligt övergångsregler

3) Maximum Cumulative Outflow

4) Justerad för ökad jämförbarhet då RMBS ej medräknas i likviditetsreserv under 2012

SBAB:s styrelse har i december 2012 fattat beslut om nya mål för risktoleransen vilka ska gälla för 2013. Dessa utgår från de tre huvudkategorierna solvens, likviditetsrisk och compliance. I kategorin solvens ingår de risker som SBAB håller kapital för medan likviditetsrisk inkluderar de risker som påverkar SBAB:s förutsättningar för en framgångsrik finansiering och likviditetshantering. Compliance, som utgör den tredje huvudkategorin, omfattar de regelverk och etiska standarder som SBAB ska följa för att kunna bedriva sin verksamhet. Varje kategori är nedbruten i undergrupper med specifika mål för vilka utfallet följs upp och rapporteras.

3.3 De tre försvarslinjerna

För att definiera ansvarsfördelningen mellan verksamheten, Riskkontroll och Compliance samt Internrevision tillämpar SBAB den roll- och ansvarsfördelning som följer av principen om de tre försvarslinjerna:

- Första försvarslinjen avser alla riskhanteringsaktiviteter som utförs av linjeledning och personal. Verksamheten som tar risken äger också risken vilket innebär att den dagliga hanteringen av risker ska ske ute i verksamheten.
- Andra försvarslinjen avser funktionerna för Riskkontroll och Compliance. Dessa funktioner sätter principer och ramverk för riskhantering. Riskkontroll ska kontrollera att det finns en adekvat riskmedvetenhet och acceptans för att hantera risker på daglig basis. Riskkontroll ska även vara stödjande och arbeta för att verksamheten har de rutiner, system och verktyg som krävs för att upprätthålla den löpande hanteringen av risker och att verksamheten därigenom uppfyller gällande lagar och regler inom riskkontrollens ansvarsområde. Compliance ska kontrollera att verksamheten följer lagar och regler samt stödja verksamheten inom sitt ansvarsområde.

- Tredje försvarslinjen avser Internrevision som genomför oberoende regelbundna översyner av förvaltning och system av interna kontroller.

3.4 Riskorganisation

Styrelsen är ytterst ansvarig för att bedöma och övervaka de risker som uppstår i verksamheten och beslutar om riskpolicy, kapitalpolicy och risktolerans samt instruktioner för hantering och mätning av risk inom dessa områden:

- Kreditinstruktion för utlåningsverksamheten – Instruktion fastställs av styrelsen och reglerar befogenheter för att fatta kredit- och limitbeslut på olika nivåer i SBAB. Krediter och kreditlimit överstigande 250 mnkr beslutas av styrelsens kreditutskott.
- Finansinstruktion för finansverksamheten – Styrelsen beslutar om limiter för hanteringen av finansiella risker. I vissa frågor har delegering skett till SBAB:s Risk- och kapitalutskott (tidigare Finansutskott).

Risk- och kapitalutskottet är ett nybildat utskott som är styrelsens organ för att bereda frågor inför styrelsens beslut gällande SBAB:s finansieringsverksamhet samt risk- och kapitalfrågor. Utskottet består av tre styrelseledamöter samt VD. (För mer information om styrelsens utskott, se Bolagsstyrningsrapporten i SBAB:s årsredovisning.)

ALCO (Asset and Liability Committee) har ombildats under 2012. Kommittén ska bereda ärenden avseende risk och kapitalplanering som ska behandlas i företagsledningen. CFO är ordförande i ALCO. I övrigt ingår ledande befattningshavare inom kredit- och riskavdelningen respektive ekonomi- och finansavdelningen.

CRO är ansvarig för SBAB:s bedömning och övervakning av risk. Riskkontroll är SBAB:s centrala organ för den löpande riskkontrollen. Chefen för Riskkontroll utses av VD och är organisatoriskt underställd CRO.

Riskkontroll är bland annat ansvarigt för:

- Att på en övergripande nivå utveckla och säkerställa att SBAB:s strategier för risktagande utförs i enlighet med styrelsens avsikt och att policyer, instruktioner och processer stöder en relevant uppföljning.
- Identifiering, mätning, analys och rapportering av riskexponeringar till styrelse och VD.
- Att till styrelse och VD ge en konkret och heltäckande överblick över alla risker i institutet.
- Att vara delaktig i framtagandet av institutets riskstrategi och i alla materiella riskhanteringsbeslut.
- Att ha auktoritet nog att påverka strategiska beslut om riskhantering och kunna vända sig direkt till styrelsen.
- Utformning, implementering, tillförlitlighet och uppföljning av SBAB:s riskklassificeringssystem samt för modell för ekonomiskt kapital.

Riskkontroll följer dagligen upp aktuella risknivåer och att limiter inom finansverksamheten inte överskrids.

Figur 4. De tre försvarslinjerna

För processerna avseende operativ risk och nya produkter (new product approval process) finns särskilda funktionsansvariga utsedda. Finansiell rapporteringsrisk är i grunden operativ risk, men bedöms och värderas i särskild process när risken kan hänföras till finansiella rapporter.

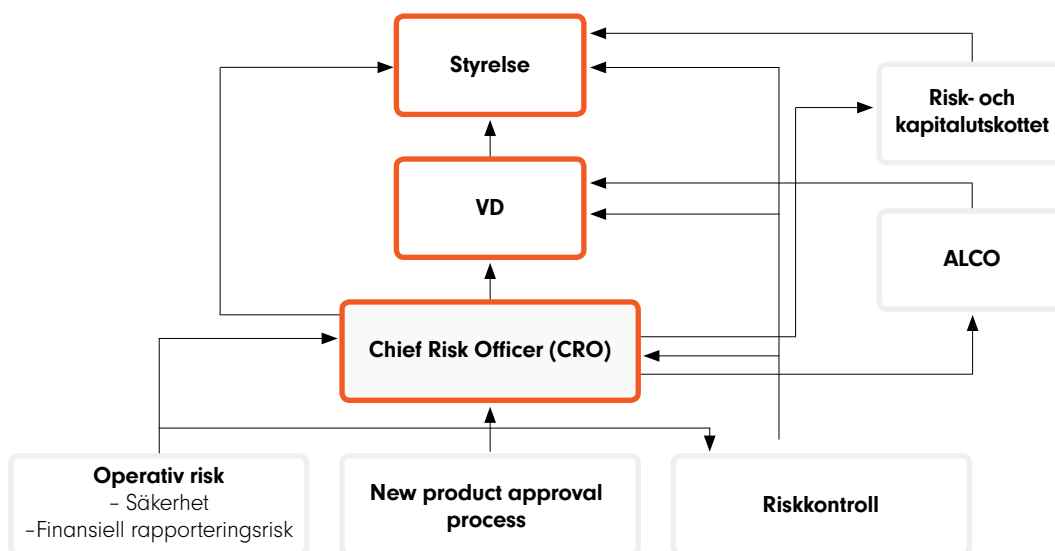
Säkerhetschefen har ansvar för samtliga säkerhetsrisker. Dessa funktioner är organisatoriskt underställda CRO och rapporterar utfallet av analyser till VD via de riskrapporter som sammanställs av Riskkontroll.

Den samlade riskbilden, kapitaltäckningsrelationer och utveckling av ekonomiskt kapital rapporteras av

Riskkontroll månadsvis till styrelse, VD och företagsledning. Kvartalsvis rapporteras även en mer fördjupad beskrivning av risker till styrelse och VD. Dessutom sker en daglig rapportering från marknads- och likviditetsriskgruppen avseende aktuella risknivåer i förhållande till beviljade limiter till VD, CFO och CRO.

SBAB:s styrelse och ledning erhåller genom denna rapportering kontinuerligt en relevant bild av koncernens riskexponering. Rapporterna utgör även underlag till den strategiska planeringen och bildar grunden för fastställande av SBAB:s kapitalmål.

Figur 5. Rapportering avseende risk

Anti-money Laundering, "AML", har under året överförs till compliance-funktionen.

4. Kapitaltäckning

I efterdyningarna av den senaste finanskrisen och den nu aktuella skuldskrisen tillsammans med oro för effekterna av nya kommande kriser ställs högre kapitalkrav och större krav på det kapital som klassificeras som primärkapitaltillskott. Avsikten med de nya kraven är att förtroendet ska öka för att instituten ska klara av att hantera nya kriser. Institutet måste visa ratinginstitut och de investerare som köper institutens värdepapper samt nya och befintliga kunder att instituten har en god kapitalstatus.

4.1 Kapitalbehov

Storleken på SBAB:s kapitalbehov är beroende av lagar och förordningar (Baselregelverkets pelare 1), bolagets interna bedömning utifrån beslutade strategier (Baselregelverkets pelare 2), investerares och ratinginstituts uppfattningar samt ägares, styrelsens och företagsledningens bedömning.

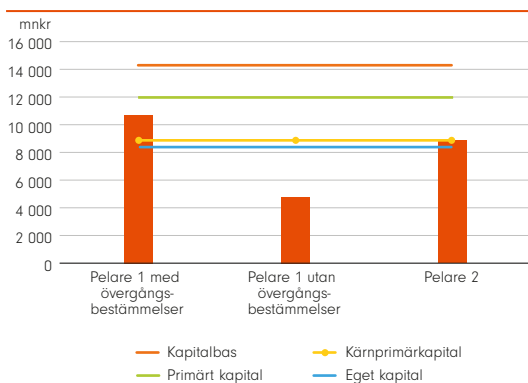
Kapital enligt pelare 1 avser det minimikapital som bolaget ska ha enligt Lag (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar, Förordning (2006:1533) om kapitaltäckning och stora exponeringar och Finansinspektionens författningssamling (FFFS 2007:1). Till bestämmelserna finns övergångsregler som sannolikt gäller fram till att Basel III introduceras. Kapitaltäckningskvoten med hänsyn till övergångsregler uppgick per den 31 december 2012 till 1,44 och kärnprimärkapitalrelationen till 6,9%.

4.2 Kapitalbas

SBAB har en kapitalbas som består av eget kapital, primärkapitaltillskott och förlagslån. SBAB:s kapitalbas uppgick till 15 526 mnkr per den 31 december 2012. Uppgifterna innefattar ingen utdelning till aktieägare, vilket är i linje med styrelsens förslag till vinstdisposition. Periodens resultat ingår vid beräkning av kapitalbas och primärt kapital.

Vid beräkning av primärt kapital kan efterställd skuld inräknas om vissa förutsättningar råder enligt FFFS 2007:1, 7 kap. 15 § och tillstånd givits av Finansinspektionen. SBAB har erhållit sådant tillstånd och klassat 2 994 mnkr som primärt kapital (förlagslån SEK 1, 2 och 4 i tabell 3) varav 994 mnkr har incitament till återlösen (step-up). Samtliga kapitaltillskott som ingår i det primära kapitalet är utgivna före den 31 december 2010 och omfattas av övergångsreglerna till FFFS 2007:1. Förlagslånen är efterställda moderbolagets övriga skulder och de förlagslån som ingår i det primära kapitalet är efterställda övriga förlagslån. Under 2012 emitterades ett nytt tidsbundet förlagslån i två trancher om totalt 1 mdkr.

Figur 6. Kapital och kapitalkrav enligt pelare 1 med och utan övergångsbestämmelser samt enligt pelare 2

Tabell 3. Förlagslån

(mill)

Lånebeteckning	Valuta	Utestående		Första möjliga tid för inlösen	Räntesats efter första möjliga dag för inlösen		Förfallodag	Upptages till i kapitalbas
		Nominellt belopp	nominellt belopp		Räntesats 2012-12-31	Räntesats		
JPY 1	JPY	10 000	10 000	-	5,23%	5,23%	2015-11-16	300
Förlagslån SEK 1	SEK	700	700	2016-06-30	5,22%	3 m stibor+1,93%	Evigt	694
Förlagslån SEK 2	SEK	300	300	2016-06-30	3m stibor + 0,93%	3 m stibor+1,93%	Evigt	300
Förlagslån SEK 3	SEK	1 000	1 000	2013-04-25	7,32%	3 m stibor+4,10%	2018-04-25	1 000
Förlagslån SEK 4	SEK	2 000	2 000	2015-06-08	7,16%	3 m stibor+4,50%	Evigt	2 000
Förlagslån SEK 5	SEK	1 000	1 000	2016-04-20	6,12%	3 m stibor+2,40%	2021-04-20	1 000
Förlagslån SEK 6	SEK	800	800	2017-11-16	3 m stibor+2,65%	3 m stibor+2,65%	2022-11-16	800
Förlagslån SEK 7	SEK	200	200	2017-11-16	4,18%	3 m stibor+2,65%	2022-11-16	200

Enligt FFFS 2007:1, 7 kap 9 § andra stycket, ska orealiserade ackumulerade värdeförändringar på låne- och kundfordringar som klassificerats som finansiella tillgångar som kan säljas, exkluderas så att de inte påverkar kapitalbasens storlek. Justering har skett med 37 mnkr per den 31 december 2012. Avdrag från det primära kapitalet görs för immateriella anläggningstillgångar enligt 3 kap 2 § Kapitältäckningslagen. Från det primära kapitalet dras också hälften av skillnaden mellan faktisk reservering och EL (expected loss) enligt 9 kap 11 § FFFS 2007:1. Resterande belopp reducerar supplementärt kapital.

Det finns inga pågående eller förutsedda materiella hinder eller några rättsliga hinder för en snabb överföring av medel ur kapitalbasen än som följer av villkoren för förlagslånen (se not 32 i SBAB:s årsredovisning 2012) eller vad som allmänt gäller enligt Aktiebolagslagen (2005:551).

Det startkapital som krävdes för moderbolaget enligt Lag om bank och finansieringsrörelse (2004:297) uppgick till 45,9 mnkr. Motsvarande kapitalkrav uppgick för FriSpar Bolån AB (nedan benämnt FriSpar) till 44,3 mnkr och för SCBC till 47,0 mnkr.

Tabell 4. Kapitalbas

mnkr	2012	2011
Kärnprimärkapital		
Eget kapital	8 761	8 384
Orealiserade värdeförändringar på låne- och kundfordringar som tidigare har klassificerats som tillgångar som kan säljas	37	51
Minoritetsintresse	731	706
Immateriella anläggningstillgångar	-122	-38
Uppskjutna skattefordringar	-36	-
Hälften av skillnaden mellan reserveringar och förväntat förlustbelopp för exponeringar som redovisas enligt IRK	-69	-128
Kärnprimärkapital	9 302	8 975
Primärkapitaltillskott		
Primärkapitaltillskott utan incitament till återlösen*	2 000	2 000
Primärkapitaltillskott med incitament till återlösen*	994	994
Primärt kapital	12 296	11 969
Supplementärt kapital		
Eviga förlagslån	-	-
Tidsbundna förlagslån	3 300	2 456
Hälften av skillnaden mellan reserveringar och förväntat förlustbelopp för exponeringar som redovisas enligt IRK	-70	-129
Supplementärt kapital	3 230	2 327
Utvidgad del av kapitalbasen	-	-
Avdrag från hela kapitalbasen	-	-
Belopp för kapitalbas netto efter avdragsposter och gränsvärden	15 526	14 296

* Omfattas av övergångsregler till FFFS 2007:1

4.3 Kapitalkrav

Vid beräkning av kapitalkrav fördelas varje exponering till en exponeringsklass, antingen under schablonmetoden eller under IRK-metoden. Av tabell 5 framgår de enskilda exponeringsbeloppen fördelade på exponeringsklasser.

Tabell 5. Kapitalkrav och riskvägda tillgångar

mnkr	2012		2011	
	Kapitalkrav	RWA	Kapitalkrav	RWA
Kreditrisk som redovisas enligt IRK-metoden				
Företagsexponeringar	2 173	27 160	2 491	31 143
Hushållsexponeringar	908	11 355	894	11 172
Positioner i värdepapperisering	423	5 292	229	2 860
Summa för exponeringar som redovisas enligt IRK-metoden	3 504	43 807	3 614	45 175
Kreditrisk som redovisas enligt schablonmetoden				
Exponeringar mot stater och centralbanker	0	0	0	0
Exponeringar mot kommuner och därmed jämförliga samfälligheter	0	0	0	0
Institutsexponeringar	387	4 837	514	6 422
Företagsexponeringar	169	2 117	142	1 781
Hushållsexponeringar	76	946	48	602
Oreglerade poster	1	7	1	9
Exponeringar mot fonder	12	150	-	-
Övriga poster	9	112	8	102
Summa för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden	654	8 169	713	8 916
Risker i handelslaget	162	2 026	239	2 981
Operativ risk	211	2 636	217	2 713
Valutarisk	-	-	-	-
Råvarurisk	-	-	-	-
Totalt minimikapitalkrav och RWA	4 531	56 638	4 783	59 785
Tillägg enligt övergångsregler	6 279	78 486	5 930	74 125
Totalt kapitalkrav och RWA enligt övergångsregler	10 810	135 124	10 713	133 910

Tabell 6. Kapitaltäckning

mnkr	SBAB-Koncernen		Moderbolaget		FriSpar		SCBC	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Kärnprimärkapital	9 302	8 975	7 920	7 432	1 489	1 428	10 724	10 813
Primärkapital	12 296	11 969	10 914	10 426	1 489	1 428	10 724	10 813
Totalt kapital	15 526	14 296	14 179	12 819	1 489	1 428	10 724	10 813
Utan övergångsregler								
Riskvägda tillgångar	56 638	59 786	26 688	25 159	260	910	31 903	34 654
Kärnprimärkapitalrelation	16,4%	15,0%	29,7%	29,5%	573,8%	157,0%	33,6%	31,2%
Primärkapitalrelation	21,7%	20,0%	40,9%	41,4%	573,8%	157,0%	33,6%	31,2%
Kapitaltäckningsgrad	27,4%	23,9%	53,1%	51,0%	573,8%	157,0%	33,6%	31,2%
Kapitaltäckningskvot	3,43	2,99	6,64	6,37	71,72	19,62	4,2	3,9
Med övergångsregler								
Riskvägda tillgångar	135 124	133 917	30 719	27 948	710	4 676	103 714	101 241
Kärnprimärkapitalrelation	6,9%	6,7%	25,8%	26,6%	209,7%	30,5%	10,3%	10,7%
Primärkapitalrelation	9,1%	8,9%	35,5%	37,3%	209,7%	30,5%	10,3%	10,7%
Kapitaltäckningsgrad	11,5%	10,7%	46,2%	45,9%	209,7%	30,5%	10,3%	10,7%
Kapitaltäckningskvot	1,44	1,33	5,77	5,73	26,21	3,82	1,29	1,34

4.4 Värdepapperiserade tillgångar

SBAB äger värdepapperiserade tillgångar i form av RMBS (residential mortgage-backed securities). Dessa värdepapper med säkerhet i bostadslån som SBAB investerat i redovisas under rubriken "positioner i värdepapperiseringar" vid kapitaltäckning och "lånefordringar och kundfordringar" i redovisningen. Syftet med de värdepapperiserade tillgångarna var att dessa skulle ingå i bankens likviditetsreserv och därmed säkra bankens likviditetsbehov, genom att utnyttjas som säkerheter i repotransaktioner i marknaden eller hos Riksbanken.

Likviditetsvärdet i de värdepapperiserade tillgångarna har emellertid minskat drastiskt sedan de införskaffades, varför dessa nu inte ingår i interna likviditetsmätt eller i andra bedömningar av lämplig storlek på likviditetsreserven.

Kapitalkrav beräknas enligt externratingmetoden varvid den sämsta aktuella ratingen från Moody's eller Standard & Poor's har använts för att beräkna riskvikt.

SBAB har inga egna lån som värdepapperiserats och har inte heller medverkat till något annat instituts värdepapperisering. SBAB har inga förfallna exponeringar avseende värdepapperiseringar, inga återvärdepapperiseringar och inte några värdepapperiserade rullande exponeringar. Inga nya inköp planeras. Då en RMBS-transaktion endast hade rating från Standard & Poor's och denna drogs tillbaka, på grund av att Standard & Poor's inte fick tillräckligt med information av tillfredställande kvalitet avseende lån beviljade av en av fyra banker bakom RMBS:en, saknade SBAB kreditvärdering för denna transaktion. Detta fick till följd att beslut fattades om försäljning av tillgången vilket resulterade i en förlust om 20 mnkr. Några ytterligare försäljningar planeras för närvarande inte.

Tabell 7. Positioner i värdepapperiseringar fördelade på land, rating och riskvikt¹⁾

mnkr	Rating/Riskvikt						Total exponering
	AAA	AA	A	BBB	BB	B	
Land	7%	8%	10%-20%	35%-100%	250%-650%	1250%	
Australien	427						427
Spanien		35	1 002	894	310	274	2 515
Storbritannien			949				949
Holland	928						928
Totalt	1 355	35	1 952	894	310	274	4 819

1) Sämsta rating enligt Standard & Poor's ratingskala (Moody's rating har översatts till Standard & Poor's)

4.5 Kapitalkrav enligt Basel III

Förändringarna som diskuteras i kommande kapitaltäckningsregelverk (Basel III) kommer att innebära krav på ökad kapitalbas och högre kapitalkrav jämfört med dagens regler. Under året har det föreslagna regelverket för Basel III förtydligats ytterligare. Svenska myndigheter har utöver kommande regler i Basel III föreslagit ett nationellt riskviktsgolv på 15 procent för bolån till svenska hushåll. Ökade kapitalkrav föreslås för banker som anses systemviktiga. I Sverige ska tillägget initialt uppgå till 3% och därefter till 5%. Som systemviktiga banker i Sverige räknas de fyra största bankerna: Handelsbanken, Nordea, SEB och Swedbank. Krav på ytterligare kapital kan komma att omfatta fler banker.

5. Intern modell för beräkning av kapitalbehov

Den interna kapitalutvärderingen under Baselregelverkets pelare 2 ska säkerställa att SBAB har tillräckligt kapital i händelse av finansiella problem. Ansvaret för den interna kapitalutvärderingen ligger hos styrelse och företagsledning. Vid strategiska beslut, affärsplanering och förändringar i omvärlden föreligger en bedömning av hur kapitalkravet förändras utifrån risk. SBAB använder en modell för ekonomiskt kapital som grund för bedömning av bolagets kapitalbehov inom ramen för den interna kapitalutvärderingsprocessen (IKU-processen).

5.1 Intern kapitalutvärdering enligt Baselregelverkets pelare 2

Den verksamhet SBAB bedriver påverkar omfattningen av den risk som bolaget tar, vilket i sin tur påverkar storleken av det kapital som krävs. Storleken på kapitalet påverkar i sin tur priset till kund i den enskilda affären. Ju bättre SBAB kan bedöma risken, desto bättre kan storleken av det kapitalbehov som tas i anspråk i den enskilda transaktionen bedömas. Genom att kapitalet i den enskilda affären kan bedömas kan också den riskjusterade avkastningen för affären beräknas.

Basel II-regelverket ställer i pelare 2 krav på att banker ska ha en tillfredsställande hantering och bedömning av risker så att bankerna kan fullgöra sina förpliktelser. För att uppfylla detta krav ska bankerna ha metoder som gör det möjligt att fortlöpande värdera och upprätthålla ett kapital som till belopp, slag och fördelning är tillräckligt för att täcka de risker som de är eller kan komma att bli exponerade för. Detta kallas för företagets interna kapitalutvärderingsprocess (IKU).

SBAB:s bedömning av kapitalbehov enligt pelare 2 utgår från det ekonomiska kapitalet. Kompletterat med kapital baserat på stresstester och kapital för ytterligare risker utgör detta SBAB:s egen bedömning av lämplig storlek av riskkapitalet. Kapitalbehovet enligt pelare 2 får inte för någon risktyp understiga kapitalmättet enligt pelare 1. Om detta är fallet justeras kapitalbehovet i pelare 2.

Vid beräkningen av ekonomiskt kapital används egna modeller där kvantifierbara risker summeras till en helhet. Det ekonomiska kapitalet är även en viktig faktor vid prissättning och ekonomistyrning.

Vid bestämmande av storleken på riskkapitalet tas även hänsyn till investerarnas och ratinginstitutens uppfattningar om bolagets kapitalbehov jämfört med det kapital bolaget har. Ratinginstitutens uppfattningar avspeglas i SBAB:s rating som direkt påverkar bolagets upplåningskostnad.

Kvaliteten och utnyttjandet av informationen om risk är avgörande för SBAB:s långsiktiga konkurrensförmåga på marknaden. Den interna kapitalutvärderingsprocessen syftar till att säkerställa att SBAB identifierar, värderar, säkerställer och hanterar de risker SBAB är exponerat för och att SBAB har ett riskkapital som står i paritet med den valda risktoleransen. Processen revideras årligen i syfte att fånga upp de omvärldsförändringar som kontinuerligt påverkar bolagets utveckling.

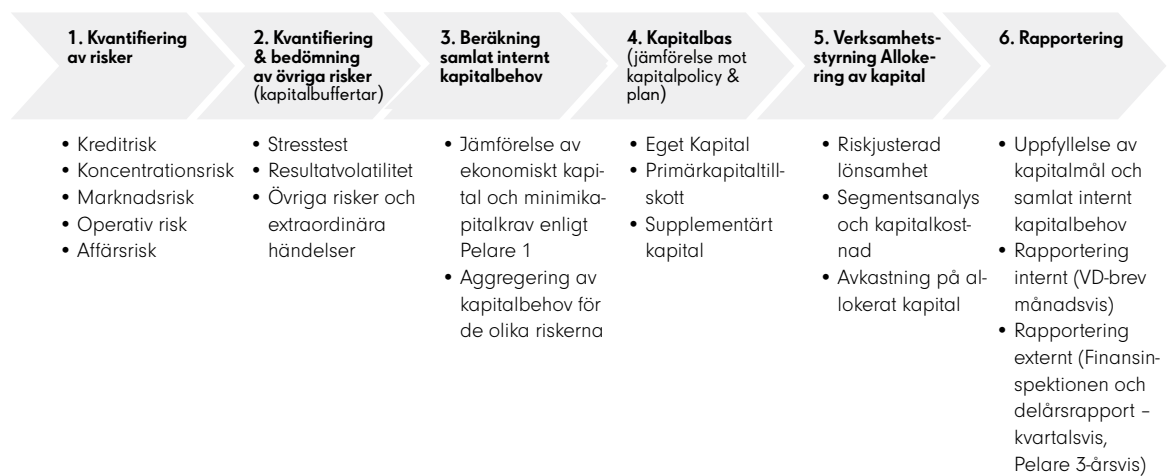
5.2 Process för intern beräkning av kapitalbehov

I SBAB:s process för fastställande av internt beräknat kapitalbehov identifieras inledningsvis de risker som genereras i verksamheten. Riskkontroll ansvarar för kvantifiering av samtliga risker. Beroende på vilken risk som ska mätas används olika modeller.

I modellen för ekonomiskt kapital beräknas kapitalbehovet för kvantifierbara risker. Resultatet följs upp och analyseras. SBAB använder stresstester för att bedöma en eventuell lågkonjunkturs effekt på kapitalbehovet.

Utöver ekonomiskt kapital avsätts kapitalbuffertar för kapitalbehov på grund av resultatvolatilitet, icke kvantifierbara risker och extraordinära händelser. Utifrån det ekonomiska kapitalet, buffertar för stresstester och scenarioanalyser samt resultatvolatilitet och icke kvantifierbara risker beräknas det interna kapitalbehovet. Resultatet följs upp och analyseras, både på kort och lång sikt, mot kapitalplanering och prognos. Det sammantagna resultatet av den interna kapitalutvärderingen rapporteras till styrelse och VD. Styrelsen fastställer slutligen processen och resultatet från bolagets interna kapitalutvärdering.

Figur 7. Process för intern kapitalutvärdering

5.3 Ekonomiskt kapital

Kapitalbehov för kreditrisk, inklusive koncentrationsrisk, marknadsrisk, operativ risk och affärsrisk kvantifieras i SBAB:s modell för ekonomiskt kapital. Beräkningen av kapitalbehov för kreditrisk bygger i hög grad på resultatet från koncernens IRK-modeller. Ekonomiskt kapital definieras som den mängd kapital som behövs för att säkerställa solvensen över en ettårsperiod givet en bestämd konfidensgrad. Konfidensgraden väljs så att den avspeglar bolagets målrating. I SBAB:s fall är konfidensnivån 99,97% vilket motsvarar den långsiktiga målratingen AA- (Standard & Poor´s ratingskala). Vid beräkningen av ekonomiskt kapital tas också hänsyn till diversifieringseffekter, det vill säga att risken har reducerats genom att beakta sannolikheten i att flera risker realiserats samtidigt.

Kapitalkrav för operativ risk och affärsrisk beräknas utifrån schabloner baserade på rörelseintäkter respektive rörelsekostnader medan kapitalkrav för marknadsrisk beräknas med hjälp av en Value at Risk-modeller (VaR-modell). Utöver att utgöra en bedömning av det samlade kapitalbehovet för att möta riskerna i bolagets verksamhet, används det ekonomiska kapitalet även för styrning och uppföljning av lönsamheten i verksamheten samt för strategiska överväganden.

Det ekonomiska kapitalet utgör den största andelen av det kapital som enligt SBAB:s bedömningar krävs för att täcka oförväntade förluster under det kommande året. De förväntade förlusterna ska täckas av resultatet i den löpande verksamheten. Kreditrisken är den dominerande risken i SBAB:s verksamhet, vilket framgår av tabell 9.

5.3.1 Koncentrationsrisk

Koncentrationsrisk är den risk som följer av exponeringar koncentrerade till vissa låntagare, regioner eller branscher. SBAB bedöms vara exponerad mot kreditriskrelaterad koncentrationsrisk inom utlåningsverksamheten och finansverksamheten. Hela kapitalbehovet för koncentrationsrisk ingår i ekonomiskt kapital för kreditrisk.

SBAB:s beräkningar av kapitalbehov för kreditriskrelaterad koncentrationsrisk bygger på den metod som finns beskriven i Finansinspektionens PM Kreditrelaterade koncentrationsrisker (Metodbeskrivning IRK) från den 31 mars 2009 och Bedömning av kapitalbehov för koncentrationsrisker från den 1 oktober 2009. SBAB beräknar koncentrationsrisken uppdelat i namnkoncentration, branschkoncentration och sektorkoncentration (geografisk koncentration). Vid beräkningen per 31 december 2012 uppgick det internt beräknade kapitalbehovet för koncentrationsrisker till 575 mnkr varav 504 mnkr relateras till kreditrisk i utlåningsverksamheten och 71 mnkr relateras till kreditrisk i upplåningsverksamheten. Koncentrationsrisken relaterad till finansverksamheten ökade med 15 mnkr medan koncentrationsrisken relaterad till utlåningsverksamheten minskade med 318 mnkr jämfört med föregående årsskifte. Minskningen beror på att SBAB numera mäter koncentration som en andel av totala utlåningsportföljen, till skillnad från tidigare då den mättes som andel av portföljen med företagsexponeringar.

5.4 Stresstester

Kapitalplaneringen bygger på ett grundscenario som speglar den mest sannolika utvecklingen för verksamheten baserat på de interna prognoserna. Som ett komplement utförs stresstester och scenarioanalyser där utvecklingen av kreditportföljen och kapitalbehovet utvärderas under en kraftig konjunkturedgång. Hänsyn tas i testerna till händelser och ekonomiska förhållanden som skulle innebära en ogynnsam påverkan på institutets exponeringar i låneportföljer och som inte återspeglas i det förväntade scenariot.

5.4.1 Metod för stresstest

SBAB använder ett antal statistiska modeller för att prognostisera kreditrisken. Gemensamt för modellerna är att de är uppbyggda kring en eller flera förklaringsvariabler som specifikt är anpassade för den typen av exponering och riskdimension (PD eller LGD) modellen är avsedd att användas för. En förändring i en eller flera av dessa förklaringsvariabler resulterar i en förändring i den prognostiserade kreditrisken. Detta påverkar i sin tur vilken riskklass en exponering allokeras till. I stresstesterna utnyttjas detta samband genom att simulera förändringar i de underliggande modellvariablerna. Utgångspunkten för denna simulering är ett antaget makroekonomiskt scenario. Ett scenario som uttrycker en ogynnsam utveckling av konjunkturen kommer i stresstestet att resultera i en migration mot sämre riskklasser vilket i sin tur betingar ett högre ekonomiskt kapital och större förväntade förluster (PD*LGD). Ett scenario som avspeglar ett konjunkturåterhämtning kommer följaktligen att resultera i motsatt effekt. Nedan ges en förenklad illustration av processen.

Stresstestet genomförs på den vid tidpunkten aktuella portföljen. Därefter sker en stress av denna portfölj över en tidshorisont på tre år. Makrosenariot som ligger till grund för stresstestet antas vidare ge en direkt effekt i SBAB:s riskmodeller och på populationens sammansättning. Med det menas att modellvariablerna förväntas ändras utan någon tidsförskjutning.

De moment som ingår i SBAB:s modell för stresstester består av:

- Fastställande ett makrosenario för stresstestet
- Översättning av makrosenariot till modellvariablerna
- Antagande om nyutlåning och lösen
- Beräkning av förväntade förluster samt ekonomiskt kapital

I aktuell IKU antas portföljens totala volym ligga konstant över de tre år som ingår i stressen vilket innebär att inget antagande görs om nyförsäljning eller lösen. Detta förefaller intuitivt rimligt givet det stressade scenario som tillämpas. Historiskt sett har SBAB applicerat modellen utifrån olika scenarier och med olika antaganden, främst beroende på syftet med analysen.

5.4.2 Makrosenario

Det finns ett antal tänkbara ansatser och metoder för stresstester. Generellt för dessa är ett antagande om ett framtidsscenario, antingen hypotetiskt eller grundat på ett historiskt utfall. De stresstester som presenteras i aktuell IKU bygger på ett hypotetiskt scenario där parametrarnas utveckling är beräknade utifrån en subjektiv tolkning av ekonomisk teori och empiri. Scenariot beskriver en kraftig konjunkturedgång.

Figur 8. Schematisk process för beräkning av ekonomiskt kapital vid stresstest

Scenario

Räntorna stiger då finansorn i omvärlden sprider sig till Sverige vilket får till följd att både statsräntor och riskpremier stiger. Fallande BNP och stigande räntor får negativa implikationer för bostads- och fastighetsmarknaderna. Scenariot inträffar typiskt med mellanrum på 20-25 år. Den svenska återhämtningen bryts under slutet av 2012. Vikande efterfrågan i viktiga exportländer gör att exporten sjunker medan osäkerhet och försiktighet hos både hushåll och företag dämpar den inhemska efterfrågan. Sammantaget faller BNP med nästan 6 procent (2008-09 var fallet 7,5 procent) fram till slutet av 2013. Sverige smittas av den europeiska finansorn och förlorar en del av sin status som säker hamn. I och med detta stiger både statsobligationsräntor och riskpremier trots att Riksbanken sänker styrräntan. Småhuspriserna faller med omkring 15 procent under andra halvåret 2012 och under 2013 innan de stabiliseras. Bostadsrätts- och fastighetspriser faller också. Under 2014 släpper oron, ekonomin återhämtar sig, räntorna sjunker tillbaka något och fastighetsmarknaden vänder upp.

Tabell 8. Följande parametrar stressas under innevarande och kommande tre år

Efterfrågan	Priser	Räntor
BNP-tillväxt (real)	Konsumentpriser	Bolån, 3 månader
Hushållens disponibel inkomst (nominell)	Småhuspriser	STIBOR, 3 månader
Systemställning	Bostadsrättspriser	Statsobligationsränta, 10 år
Arbetslöshet	Fastighetspriser (bostäder)	STIBOR-Statskuldväxel
		Bostadsobligationer-Statsobligationer, 5 år
		Statsobligationer Sverige-Tyskland, 10 år

För ett flertal variabler i modellerna finns det en naturlig koppling mellan vilket värde variabeln förväntas anta och utvecklingen i en eller flera av makroparametrarna. I dessa fall kan således variabelvärdet räknas om direkt utifrån förändringen i de underliggande makroparametrarna.

Generellt sett gäller att alla modellvariabler förväntas påverkas i någon grad, undantaget är de variabler som inte bedöms som konjunkturellt korrelerade.

Då ett makrosenario inte direkt går att översätta till vilken effekt det får på vissa PD-variabler används istället historiska korrelationer. Exempel på sådana modellvariabler är antal påminnelser och krav. För dessa variabler har effekten istället skattats utifrån den historiska korrelationen mot räntan.

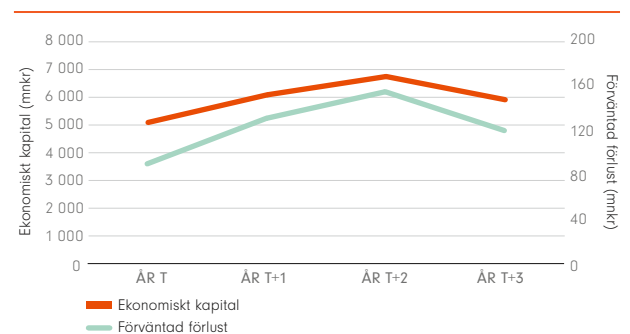
LGD stressas enligt samma metodik som PD. SBAB:s LGD-modeller är uppbyggda kring belåningsgrad,

varför förändringar i marknadsvärden på fastigheter ger en direkt effekt på LGD.

5.4.3 Förväntad förlust och ekonomiskt kapital

För att utvärdera effekten av stresstestet beräknas förändringen i SBAB:s ekonomiska kapital och förväntade förluster för kreditportföljen till följd av den förändrade sammansättningen och kreditkvaliteten. I den kraftiga konjunkturnedgång stressscenariot utgör ökar både det ekonomiska kapitalet och de förväntade förlusterna markant, dock från mycket låga nivåer. Under det stressade scenariots första år ökar det ekonomiska kapitalet med 996 mnkr och de förväntade förlusterna med 41 mnkr, för att öka ytterligare under det andra året och återhämta sig något under det sista året. Ökningen i både ekonomiskt kapital och förväntad förlust beror till stor del på simuleringen av sjunkande marknadsvärden, då dessa får genomslag i både PD- och LGD-dimensionen.

Utifrån resultatet av stresstesterna har en buffert om 996 mnkr allokerats för att möta ökningen i ekonomiskt kapital under det första året i det stressade scenariot. Ökningen i ekonomiskt kapital under de resterande åren täcks väl upp av bolagets eget kapital och vinstmedel, som väsentligt överstiger den lägsta nivå motsvarande minimikapitalkravet enligt regelverket.

Figur 9. Resultat för ekonomiskt kapital och förväntad förlust i stresstest

5.5 Kapitalbehov på grund av resultatvolatilitet

På grund av redovisningsregelverkets utformning, där olika delar av balansräkningen värderas på olika sätt, uppstår värderingseffekter som påverkar rörelseresultatet och därmed kapitalbasen, utan att de utgör en verklig marknadsrisk. Huvudsakligen berörs basisswappspreadar, samt bo- och statsspreadar i SBAB:s likviditetsportfölj vilken till största delen omfattar SBAB:s likviditetsreserv.

Enligt IFRS-regelverket ska tillgångarna i likviditetsportföljen marknadsvärderas (exklusive RMBS vilka klassificerats som lånefordringar och kundfordringar). Även de ränteswappar som är kopplade till dessa tillgångar marknadsvärderas. Däremot ska inte den upplåning som finansierar dessa tillgångar marknadsvärderas. Vidare ska basisswappar värderas till verkligt värde medan de lån som basisswapparna är kopplade till inte marknadsvärderas fullt ut. Detta innebär att basisrisken på basisswappar och creditspreaden på tillgångarna saknar motsida i resultatet.

Detta får till effekt att rörelseresultatet, och därmed kapitalbasen, varierar på ett sätt som inte motsvarar den faktiska risk som portföljen är utsatt för. För att simulera hur mycket detta kan tänkas påverka kapitalbasen har en förenklad VaR-modell använts. Modellen är baserad på en innehavsperiod på ett år och en konfidensnivå på 99,97%.

Kapitalkravet för basisswappspreadar beräknas till 2 465 mnkr, bosspreadar till 372 mnkr samt statsspreadar till 513 mnkr. Genom att skatta generella korrelationer baserat på viktade kurvor från priser för respektive exponeringslag beräknas kapitalkravet till 2 080 mnkr.

5.6 Extraordinära händelser

En bedömning görs även av kapitalbehov för icke kvantifierbara risker. Exempel på sådana risker är ryktesrisk, strategisk risk och politisk risk. SBAB har fastställt ett belopp motsvarande 10% av ekonomiskt kapital eller 560 mnkr för att möta dessa risker.

Tabell 9. Internt beräknade kapitalbehov och ekonomiskt kapital fördelat på risktyper

Risktyp	Ekonomiskt kapital	Justering för högre kapitalkrav per risktyp i pelare 1	Kapitalkrav utifrån resultat av stresstest	Kapitalkrav för		Internt beräknat kapitalbehov
				resultatexponering av spreadrisk	övriga risker	
Kreditrisk	5 070		996			6 066
varav koncentrationsrisk	575					575
Marknadsrisk	156	5				161
Affärsrisk	129					129
Operativ risk	243					243
Övriga risker				2 080	560	2 640
Totalt	5 598	5	996	2 080	560	9 239

6. Risk i ersättningssystem

SBAB ska ha ett ersättningssystem som dels är förenligt med och främjar en effektiv riskhantering och som dels inte uppmuntrar otillbörligt risktagande. Ersättningar ska främja SBAB:s långsiktiga intressen. Ytterligare information om ersättningssystem återfinns i SBAB:s årsredovisning och på webbplatsen sbab.se.

6.1 Risk i ersättningssystem

Bolagsstämman beslutar om de övergripande principerna för ersättningar och andra anställningsförmåner för ledande befattningshavare (de befattningshavare som ingår i SBAB:s företagsledning).

Styrelsen beslutar om:

- Ersättningspolicy, ersättningsinstruktion och riskanalysen avseende ersättningssystem och styrande dokument i ersättningsfrågor.
- Ersättningar och andra anställningsförmåner för företagsledningen och ansvariga för kontrollfunktioner (cheferna för Internrevision, Riskkontroll och Compliance).
- Åtgärder för att följa upp tillämpningen av SBAB:s styrande dokument om ersättningsfrågor.

Styrelsen har utsett en ersättningskommitté som består av tre av styrelsen utsedda styrelseledamöter. Ersättningskommittén ska bereda frågor om ersättningar som ska beslutas av styrelsen och göra en oberoende bedömning av SBAB:s styrande dokument om ersättningsfrågor och ersättningssystem. I den oberoende bedömningen ska styrelsen se till att lämpliga kontrollfunktioner i SBAB deltar. Styrelsen beslutar om uppdragsbeskrivningen för ersättningskommittén. Ersättningskommitténs möten återrapporteras till styrelsen genom de protokoll som upprättats från ersättningskommitténs möten. Styrelsen ska årligen utvärdera och följa upp hur SBAB har efterlevt de principer för ersättningar till ledande befattningshavare som har beslutats av bolagsstämman och ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i SBAB.

SBAB har för närvarande ingen rörlig ersättning. Under åren 2009-2011 har anställda dock haft möjlighet att erhålla rörlig ersättning. Sedan dessa års incitamentsprogram finns innehållna medel avseende särskilt reglerad personal (enligt FFFS 2011:1). Uppskjuten ersättning från 2009 utbetalas tidigast 2013 och motsvarande för 2010 tidigast 2014. Då 2011 års incitamentsprogram inte givit utfall finns inga uppskjutna incitamentsbetalningar för detta år.

SBAB kan besluta att rörlig ersättning vars utbetalning skjuts upp kan falla bort helt eller delvis, om det

i efterhand visar sig att den anställde, resultatenheten eller SBAB inte uppfyllt resultatkriterierna eller om styrelsen av annat skäl beslutar att rörlig ersättning inte ska utbetalas. SBAB:s finansiella situation ska beaktas inför beslut om utbetalning av rörlig ersättning.

6.2 Avtal om avgångsvederlag och pension

Beträffande pensionsvillkor, uppsägningstid och avgångsvederlag för ledande befattningshavare följer SBAB de principer som redovisas i regeringens riktlinjer för ledande befattningshavare (april 2009). För VD under 2012 och SBAB gäller en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. Enligt avtalet gällde beträffande avgångsvederlag att om företaget säger upp avtalet och VD därigenom skiljs från sin tjänst ska bolaget, förutom lön under uppsägningstiden, utbetala ett avgångsvederlag motsvarande 18 månadslöner med avräkning mot ny lön.

Bolaget betalar en premiebestämd pensionsförsäkring motsvarande 30% av VD:s pensionsgrundande lön, dock längst till och med 65 års ålder. För chefen för affärsområde Företag har träffats avtal om avgiftsbestämd pensionspremie motsvarande 25% av pensionsgrundande lön. För CFO, CRO, Kommunikationschef och Compliancechef har träffats avtal om avgiftsbestämd pensionspremie motsvarande 22% av pensionsgrundande lön. Några andra pensionsavtal, som avviker från generella regler i kollektivavtal på bankområdet finns inte. I de fall individuella avtal om avgångsvederlag föreligger följer dessa regeringens riktlinjer för statligt ägda bolag. Vid uppsägning från bolagets sida utgår ersättning upp till max två år inklusive uppsägningstid. Vid ny anställning eller inkomst från annan verksamhet under tvåårsperioden avräknas ersättningen.

Akkumulerat totalbelopp samt kostnadsfört totalbelopp för avgångsvederlag och garanterade rörliga ersättningar som utfästs under året är 2,0 mnkr (0,9). Utbetalda avgångsvederlag under året uppgår till 2,5 mnkr (3,1). Dessa är hänförliga till några få enskilda överenskommelser och för att inte offentliggöra enskilda personers ekonomiska förhållande anges här inte antal.

7. Kreditrisk i utlånings- verksamheten

SBAB bedriver en kundorienterad kreditverksamhet där ledord som affärsmässighet, enkelhet och kvalitet skapar förutsättningar för god lönsamhet och långvariga kundrelationer. Detta innebär att kreditverksamheten ska kännetecknas av en god kreditkvalitet, effektiva beslutsrutiner, respekt och förståelse för kundens situation, enkelhet i uppträdande, språk och rutiner, balanserat risktagande i portföljen och i varje enskild affär samt en riskbaserad prissättning.

7.1 Kreditrisk i utlåningsportföljen

Kreditrisken är den största enskilda risken i SBAB och står för 92% av riskvägda tillgångar enligt pelare 1 (utan hänsyn till övergångsbestämmelser). Kreditrisk definieras som risken för förlust på grund av att kunden eller motparten inte kan erlägga räntebetalningar och amorteringar eller i övrigt fullfölja låneavtalet. Kreditrisk förekommer, förutom vid lån och länelöften, även vid värdeförändringar av ställda säkerheter, som innebär att dessa inte längre täcker koncernens fordringar.

Kreditrisken vid lämnande av ny kredit kontrolleras först av affärsområdet och därefter av kreditavdelningen. Kreditrisken kontrolleras sedan i portföljhanteringen av Riskkontroll, som också ansvarar för analysen av kreditrisk. Den praktiska hanteringen av kreditrisk sker inom respektive affärsverksamhet.

Kreditrisken i utlåningsverksamheten begränsas av beslutade limiter för kund eller kundgrupp. Kreditrisken hanteras även genom att potentiella låntagares förmåga att betala räntor och amorteringar analyseras i kreditbeviljningsprocessen. Nya lån till konsumenter beviljas till exempel endast låntagare som beräknas kunna erlägga räntor och amorteringar i ett ränteläge som med marginal överstiger dagens nivåer. Vidare används riskklassbedömningen, som baseras på intern riskklassificeringsmetod, vid analys av kreditrisk för nya och befintliga kunder i kreditportföljerna. Stora exponeringar, det vill säga exponeringar som uppgår till mer än 10% av kapitalbasen, hanteras utifrån kreditinstruktion, finansinstruktion och externa regler. Samtliga exponeringar överstigande 2% av kapitalbasen identifieras och analyseras med syfte att bestämma om de faller inom ramen för stora exponeringar mot en grupp av kunder med inbördes anknytning.

För att lämna kredit krävs att betryggande säkerhet kan ställas i fast egendom eller andel i bostadsrättsförening. Med betryggande säkerhet avses i de flesta fall pantbrev i fastighet eller bostadsrätt inom högst 75–85% av marknadsvärdet. 85% gäller under förutsättning av att säkerhet kan erhållas med bästa rätt och att kunden har riskklass R1–R4 för privatkund respektive C1–C4 för företagskund. I övriga fall gäller en belåningsgrad om 75%. SBAB lämnar även mindre krediter utan säkerhet till låntagare inom hushållssegmentet.

Förutom mot säkerhet i fast egendom eller andel i bostadsrättsförening finns möjlighet att lämna kredit mot bland annat säkerhet av statlig kreditgaranti, kommunal proprieborgen, värdepapper, bankgaranti och inlåningsmedel i svensk bank. I begränsad utsträckning kan aktier upp till 85% av marknadsvärdet i de underliggande fastigheterna godtas som säkerhet. SBAB innehar inga säkerheter som övertagits för skyddande av fordran. Utlåningen till allmänheten står för 77% av SBAB:s samlade tillgångar. I figurerna 10 och 11 beskrivs "loan to value" (LTV) för lån där säkerheten utgörs av pantbrev eller andel i bostadsrättsförening. I figur 10 visas hushållsexponeringar¹ och i figur 11 visas företagsexponeringar. Figurerna omfattar 97% av den totala utlåningen till allmänheten. Då 76% av utlåningen har säkerhet i pantbrev eller andel i bostadsrättsförening inom 50% LTV, 95% inom 75% LTV samt att 93% av låntagarna återfinns i riskklass 1–4 anses kreditkvaliteten som mycket god.

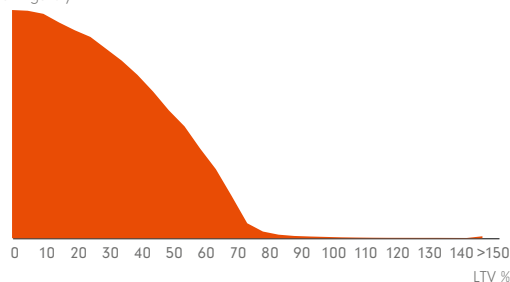
¹ Med hushållsexponering avses lån till privatpersoner för finansiering av villa, fritidshus och bostadsrätt i den mån lånet inte avser uthyrningsverksamhet. Med företagsexponering avses lån till juridisk person och privatpersoner som avser flerbostadshus eller lån för uthyrning av bostäder.

Figur 10 och 11. Loan to value (LTV) för privatmarknad och företagsmarknad

Segment	Under 50% LTV	Under 75% LTV	Under 100% LTV	Exponeringsviktat snitt-LTV
Företag	81%	99%	100%	59%
Hushåll	73%	93%	99%	69%
Totalt	76%	95%	99%	65%

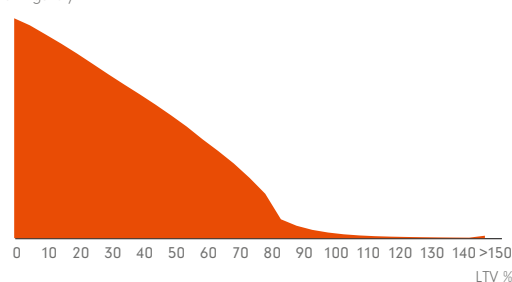
Företag

Utlåningsvolym

Hushåll

Utlåningsvolym

Den följande informationen i detta avsnitt härrör från den 31 december 2012, men skiljer sig på följande punkter från den i årsredovisningen 2012 redovisade informationen:

- Exponeringsbelopp inkluderande upplupen ränta redovisas i stället för kapitalfordran.
- FriSpars låneportfölj är inkluderad till 100%.

7.2 Riskklassificeringssystem

För varje enskilt engagemang mot företag eller hushåll med pant i bostadsrätt eller fastighet, vilket omfattar 97% av SBAB:s totala utlåning till allmänheten, bedöms kreditrisken i koncernens kreditriskmodeller. För andra typer av engagemang används schablonmetoden vid kvantifiering av kreditrisk. För det fall extern rating används har den lägsta ratingen från Moody's eller Standard & Poor's valts. I modeller för kreditrisk bedöms sannolikheten för fallissemang² och förlustandel samt den andel av lånelöfte som är utnyttjat vid ett eventuellt fallissemang. Utifrån dessa parametrar och engagemangets storlek rangordnas kunderna efter kreditrisk och förväntad respektive oförväntad förlust beräknas. Engagemangets hänförs efter bedömning till en av åtta riskklasser för företags- respektive konsumentkrediter, där den åttonde klassen utgörs av kunder i fallissemang. Utvecklingen för kunder i sämre riskklasser följs extra noggrant och vid behov hanteras engagemang aktivt av kreditbevakare.

IRK-modellerna används i hela SBAB:s utlåningsverksamhet, bland annat vid kreditbeviljning, prissättning, portföljanalys och resultatuppföljning per affärsområde. Framtagna modeller valideras årsvis av Riskkontroll och vid behov kalibreras modellerna. Alla avsteg från den kvantitativt beräknade riskklassen analyseras.

För de kundsegment inom företagsexponeringar där aktuella bokslut finns tillgängliga kompletteras den kvantitativa bedömningsprocessen av en systemmässig kvalitativ bedömning utifrån SBAB:s kreditregelverk, baserad på ett antal givna frågeställningar (se figur 12). För övriga kundsegment inom företagsutlåningen fogar kreditanalytikerna sin bedömning av riskklass med tillhörande motivering till beslutsunderlaget för riskklassbedömning i beslutshandlingssystemet.

² En exponering anses vara fallerad om fordran förfallit sedan mer än 60 dagar (för fordran överstigande ett tusen kronor) eller om bedömning gjorts att kunden sannolikt inte kommer att kunna betala avtalade räntor eller amorteringar.

Figur 12. Intern ratingprocess för företagskunder

7.3 Riskklassificeringsmetod

Vid kapitaltäckning och riskklassificering delas exponeringarna in i exponeringsklasser. För företagsexponeringar med säkerhet i fast egendom tillämpas grundläggande IRK-metod och för hushållsexponeringar med säkerhet i bostadsfastighet eller andel i bostadsrättsförening tillämpas avancerad IRK-metod.

För statsexponeringar, institutsexponeringar, företagsexponeringar och övriga exponeringar där annan säkerhet än pantbrev eller andel i bostadsrättsförening erhållits tillämpas schablonmetod. Den del av lån där kommun eller Statens Bostadskreditnämnd (BKN, numera en del av Boverket) ställt säkerhet hänförs till stats- respektive kommunexponeringar och redovisas enligt schablonmetoden. Av tabell 5, Kapitalkrav och riskvägda tillgångar, framgår fördelningen av kapital-

krav per exponeringsklass och riskvägda tillgångar.

Avseende exponeringar som behandlas enligt IRK-metoden har SBAB valt att använda en scoringmetod för att riskklassa motparter i PD-dimensionen. Det dataunderlag som scoringmodellerna baseras på har erhållits från både interna och externa källor. Intern data omfattar bland annat kund- och låneinformation, fallissemangsutfall samt intern betalningshistorik. Data som inhämtas externt är exempelvis inkomstuppgifter, bokslut, extern betalningshistorik, fastighetsdata samt makrodata. PD-estimat för företagsexponeringar bygger på data sedan december 1996. PD-estimat för hushållsexponeringar bygger på data sedan september 2001. Den gränsdragning som har gjorts mellan hushållsexponering och företagsexponering visas i tabell 10.

Tabell 10. Låneportföljer och exponeringsklasser där IRK-metoden tillämpas

Portfölj	Fastighet	Exponeringsklass	PD-modell
Företag	Privata fastigheter	Företagsexponeringar	Corporate
	Bostadsrättsfastigheter		
	Kommersiella fastigheter		
Konsument	Villor och fritidshus	Hushållsexponeringar	Retail
	Bostadsrätter		

För hushållsexponeringar inom linjen använder SBAB egna estimat av konverteringsfaktor (KF). Två olika scoringmodeller används för att skatta sannolikheten för att exponeringen ska hamna på SBAB:s balansräkning. Vilken modell som tillämpas beror på hur långt i SBAB:s kreditbeviljningsprocess som det aktuella låneärendet har kommit. Den estimerade sannolikheten används för att dela in varje exponering i åtta KF-riskklasser. KF-estimatet inklusive säkerhetsmarginal beräknas som den 99:e percentilen av de genomsnittliga utbetalningsfrekvenserna per månadsvis observationstidpunkt i de respektive KF-klasserna.

- Intern riskklassificeringsmetod (IRK-metod) används för att beräkna riskvägda exponeringsbelopp för kreditrisk om säkerhet erhållits i form av fast egendom eller andel i bostadsrättsförening
- Exponeringsbelopp mot svenska staten, Riksbanken, svenska kommuner, institutsexponeringar och portföljer av oväsentlig storlek beräknas enligt schablonmetoden för kreditrisk

SBAB har under 2012 ansökt om att få behandla bostadsrättsföreningar med en omsättning understigande 50 miljoner euro och full säkerhet i bostadsfastighet i exponeringsklassen hushållsexponeringar, för vilken SBAB har ett IRK-tillstånd. I februari 2013 erhöles tillstånd att ändra definition av hushållsexponeringar samt att få använda intern metod för att beräkna LGD för exponeringar mot bostadsrättsföreningar.

7.4 Exponeringsbelopp fördelat på exponeringsklass

Tabell 11 visar till skillnad från övriga tabeller i detta avsnitt samtliga kreditriskexponeringar i och utanför utlåningsportföljen. Totalt belopp för samtliga kreditriskexponeringar utan hänsyn till kreditriskskydd uppgick till 323 897 mnkr.

Kreditriskskydd som utnyttjas för IRK-exponeringar består av statliga och kommunala garantier. Hela exponeringsbeloppet för IRK-exponeringar avser lån med säkerhet i andel i bostadsrättsförening eller pantbrev. Bostadsfastigheter som utgör säkerhet värderas först vid utlåningstillfället och sedan minst vart tredje år. Kommersiella fastigheter värderas årligen. Kreditriskskydd som utnyttjas för schablonmetoden avser säkerhet i svenska statspapper.

SBAB har också erhållit kreditförlustgarantier om 226 mnkr från samarbetspartner, men dessa utnyttjas inte vid beräkning av kapitaltäckningsrelationer. Därutöver har moderbolaget och SCBC tillsammans tecknat en kreditförsäkring hos Genworth Financial Mortgage Insurance Limited (Genworth) som inte heller utnyttjas vid beräkning av kapitaltäckningsrelationer. Kreditförsäkringen omfattar den del av lånebeloppet som överstiger 85% av värdet av ställd säkerhet. Försäkrat lånebelopp uppgick till 444 mnkr per den 31 december 2012. Försäkringsavtalet har sagts upp per den 1 januari 2009 och kan inte utnyttjas för nya lån. För lån som från början omfattades av avtalet gäller dock försäkringen som tidigare. Genworth har rating BBB- (Standard & Poor's).

Företagsexponeringarna utgör endast 32% av totala exponeringar i låneportföljen för vilka IRK-metoden används, men genom den högre genomsnittliga riskvikten utgör exponeringarna 71% av det totala kapitalkravet i utlåningsportföljen när IRK tillämpas.

Det genomsnittliga exponeringsbeloppet, beräknat titfrån exponeringsbeloppet i utlåningsportföljen vid utgången av varje månad det senaste året, uppgick till 249 059 mnkr, varav 64% utgör exponeringar mot hushåll. Lånelöften och andra kreditrelaterade åtaganden uppgick till totalt 36 784 mnkr som efter att hänsyn tagits till konverteringsfaktor uppgick till 5 619 mnkr.

Riskvägda tillgångar för kreditriskexponeringar uppgick till 51 976 mnkr, varav 43 807 redovisas enligt IRK-metoden och 8 169 mnkr enligt schablonmetoden. Den genomsnittliga riskvikten för exponeringar, som redovisas enligt IRK-metoden, uppgick till 16,8% och för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden till 27,2%. Genomsnittligt PD per motpart för IRK-exponeringar uppgick till 0,75% för företagsexponeringar och 0,62% för hushållsexponeringar. LGD anger hur stor förlusten blir i händelse av fallissemang. Exponeringsviktat LGD för företagsexponeringar uppgick till 31,1% och exponeringsviktat LGD för hushållsexponeringar uppgick till 10,0%. Det exponeringsviktade beloppet för LGD är styrt av begränsningsregeln som innebär en lägsta total nivå för LGD om 10% för hushållsexponeringar som omfattas av avancerad IRK-metod, där säkerheten utgörs av andel i bostadsrättsförening, panträtt i fastighet eller tomträtt till sådan fastighet.

Tabell 11. Exponeringsbelopp per exponeringsklass för kreditriskexponeringar

mnkr	Exponering före kreditrisk-skydd	Säkerheter som reducerar kapitalkrav i form av garantier och finansiella säkerheter	Exponering inom linjen före konverteringsfaktor	Exponering efter konverteringsfaktor ¹	Exponering inom linjen efter konverteringsfaktor	Exponeringsbelopp som täcks kreditrisk-skydd i form av fastigheter	Genomsnittligt exponeringsbelopp för exponeringar i utlåningsportföljen ²	RWA	Kapitalkrav	Genomsnittlig riskvikt	Reservering	Förväntad förlust	Genomsnittligt PD per morpart	Exponeringsviktat LGD
Kreditrisk i utlåningsportföljen som redovisas enligt IRK-metoden														
Företagsexponeringar	93 499	3 902	1 011	89 596	1 011	89 596	90 491	27 160	2 173	30,3%	57	177	0,75%	31,1%
Hushållsexponeringar	198 084	306	35 773	166 614	4 608	166 614	158 568	11 355	908	6,8%	205	223	0,62%	10,0%
– varav villor och fritidshus	115 464	306	14 867	102 152	1 860	102 152	98 867	6 834	547	6,7%	116	139	0,61%	10,0%
– varav bostadsrätter	82 620	–	20 906	64 462	2 748	64 462	59 701	4 521	361	7,0%	89	84	0,63%	10,4%
Positioner i värdepapperisering	4 819	–	–	4 819	–	–	–	5 292	423	109,8%	–	–	–	–
Summa kreditrisk enligt IRK-metoden	296 402	4 208	36 784	261 029	5 619	256 210	249 059	43 807	3 504	16,8%	262	400		
Kreditrisk i utlåningsportföljen som redovisas enligt schablon-metoden														
Exponeringar mot stater och centralbanker	1 943	–	–	3 235	–	–	–	0	0	0,0%				
Exponeringar mot kommuner och därmed jämföriga samfälligheter	217	–	–	4 425	–	–	5 139	0	0	0,0%				
Institutsexponeringar	19 927	1 292	–	18 635	–	–	–	4 837	387	26,0%				
Företagsexponeringar	2 904	–	1 584	2 117	797	–	1 475	2 117	169	100,0%				
Hushållsexponeringar	2 115	–	1 059	1 262	212	–	898	946	76	75,0%				
Oreglerade poster	5	–	–	5	–	–	5	7	1	133,3%				
Exponeringar mot fonder	150	–	–	150	–	–	–	150	12	100,0%				
Övriga poster	234	–	–	234	–	–	–	112	9	48,0%				
Summa kreditrisk enligt schablonmetoden	27 495	1 292	2 643	30 063	1 009	–	7 516	8 169	654	27,2%				
Totalt	323 897	5 500	39 427	291 092	6 628	256 210	256 575	51 976	4 158	17,9%				

¹ I exponering efter konverteringsfaktor har justering gjorts med belopp som ska redovisas och kapitaltäckas i annan exponeringsklass än den ursprungliga.

² Exponeringar inom linjen har exkluderats.

I följande avsnitt i detta kapitel avses med exponering, exponering efter utflöde respektive inflöde.

7.5 Exponeringsbelopp fördelat på geografiska regioner

Den största andelen av SBAB:s portfölj är säkerställd av bostäder i Stockholmsområdet (49%) respektive Öresundsregionen (24%). Endast 3% av underliggande säkerheter härrör från svaga regioner (se tabell 12). Indelningen av riket omfattar:

- Storstockholm: Stockholms arbetsmarknadsregion enligt SCB (2004).
- Storgöteborg: Göteborgs arbetsmarknadsregion enligt SCB (2004).

- Öresundsregionen: Malmös och Helsingborgs arbetsmarknadsregioner enligt SCB (2004).
- Universitets- och tillväxtregioner: Kommuner med universitet samt kommuner med speciellt god tillväxt enligt analys gjord av SBAB³.
- Svaga regioner: Kommuner med mycket svag eller negativ tillväxt enligt analys gjord av SBAB³.
- Övriga regioner: Kommuner som inte tillhör någon annan kategori.

³ Analysen baserar sig dels på statistik från SCB som till exempel befolkningstillväxt på kort och lång sikt, andel befolkning äldre än 64 år, medelinkomst och vakansgrad i allmännyttan, dels på SBAB:s analytikers lokalkännedom.

Tabell 12. Exponeringsbelopp fördelat på geografisk spridning

mnkr	Stor- stockholm	Stor- göteborg	Öresunds- regionen	Universitets- och tillväxt- regioner	Svaga regioner	Övriga regioner	Summa
IRK-exponeringar							
Företagsexponeringar	81 723	11 455	47 518	7 433	3 645	10 231	162 005
Hushållsexponeringar	41 710	11 418	13 957	8 722	2 482	10 296	88 585
Schablonexponeringar							
Företagsexponeringar	692	53	76	421	2	77	1 321
Hushållsexponeringar	667	94	125	64	35	72	1 057
Kommunexponeringar	1 389	216	339	217	852	1 412	4 425
Oreglerade exponeringar	4	-	1	-	-	0	5
Totalt	126 185	23 236	62 016	16 857	7 016	22 088	257 398

7.6 Exponeringsbelopp fördelat på nästkommande villkorsändringsdag¹

En stor andel (53%) av portföljen har mindre än ett år kvar till nästkommande villkorsändringsdag. Andelen som har en återstående löptid om ett till fem år omfattar 46% av utestående exponeringar (se tabell 13).

Tabell 13. Exponeringsbelopp fördelat på nästkommande villkorsändringsdag

mnkr	< 1 år	1 - 5 år	> 5 år	Summa
IRK-exponeringar				
Företagsexponeringar	30 218	56 498	1 869	88 585
Hushållsexponeringar	101 456	58 769	1 780	162 005
Schablonexponeringar				
Företagsexponeringar	887	430	3	1 320
Hushållsexponeringar	1 043	13	1	1 057
Kommunexponeringar	2 182	2 216	27	4 425
Oreglerade exponeringar	6	-	-	6
Totalt	135 792	117 926	3 680	257 398

¹ Med villkorsändringsdag avses dag för fastställande av de villkor som ska gälla för krediten under den kommande villkorsperioden. Villkoren ska ha stöd av bestämmelserna i det ursprungliga låneavtalet

7.7 Exponeringsbelopp fördelat på fastighetstyp

Vid fördelning av utlåningsportföljen per fastighetstyp utgör utlåning till villor och fritidshus (39%), bostadsrätter (24%) och bostadsrättsföreningar (22%). Utlåning till

kommunala och kommersiella fastigheter står endast för mindre delar (2% respektive 3%). Lån utan säkerhet står för mindre än 1% av totalt exponeringsbelopp (se tabell 14).

Tabell 14. Exponeringsbelopp fördelat på fastighetstyp

mnkr	Villor och fritidshus	Bostads- rätter	Bostadsrätts- föreningar	Privata fler- bostadshus	Kommunala flerbostadshus	Kom- mersiella fastigheter	Utan säkerhet	Summa
IRK-exponeringar								
Företagsexponeringar	32	6	53 126	26 121	2 901	6 400	-	88 586
Hushållsexponeringar	100 291	61 714	-	-	-	-	-	162 005
Schablonexponeringar								
Företagsexponeringar	0	-	366	201	5	748	-	1 320
Hushållsexponeringar	133	167	-	-	-	-	756	1 056
Kommunexponeringar	306	-	1 915	279	1 901	24	-	4 425
Oreglerade exponeringar	1	1	-	-	-	-	4	6
Totalt	100 763	61 888	55 407	26 601	4 807	7 172	760	257 398

7.8 Förfallna exponeringar och exponeringar med nedskrivningsbehov

Med förfallna exponering avses total fordran där någon del förfallit till betalning sedan mer än fem dagar. Att SBAB har valt denna metod beror på att resultatet av analysen inte ska störas av att betalning försenats på grund av att betalningsdagen inföll på en helgdag. Med exponering med nedskrivningsbehov avses exponering där individuell reservering har skett av engagemang som avser företagskredit eller konsumentkredit, det vill säga SBAB har bedömt att risk föreligger i framtida betalningar och att bedömt värde av säkerheten inte täcker fordringsbeloppet. Urvalet för

reserveringar är samtliga företagskunder där det finns objektiva belägg för en nedskrivning och de enskilda privatkunder där särskilda skäl för nedskrivning föreligger. Månatligen är alla engagemang i riskklass C8 föremål för genomgång och riskbedöms. Storleken på gjord individuell reservering har för företagskunder bedömts genom att avtalat betalningsflöde från kund jämförts med bedömd framtida betalningsförmåga i kombination med en värdering av underliggande säkerheter. Kunder i riskklass R8 tillförs den individuella reserven i särskilda fall efter individuell bedömning. Individuell reserv uppgick till 5,0% av exponeringsbelopp för förfallna exponeringar (se tabell 15).

Tabell 15. Exponeringar med förfallet belopp och med individuell reserv

mnkr	Totalt exponeringsbelopp i utlåningsportföljen	Exponeringsbelopp för förfallna fordringar	Exponeringsbelopp för exponeringar med individuell reserv	Individuell reserv	Totalt exponeringsbelopp i utlåningsportföljen efter individuell reserv
Villor och fritidshus	100 764	734	9	7	100 757
Bostadsrätter	61 887	310	18	15	61 872
Bostadsrättsföreningar	55 407	42	-	-	55 407
Privata flerbostadshus	26 601	19	42	34	26 567
Kommunala flerbostadshus	4 807	-	-	-	4 807
Kommersiella fastigheter	7 172	1	-	-	7 172
Utan säkerhet	760	7	-	-	760
Totalt	257 398	1 113	69	56	257 342

7.9 Förfallna exponeringar och exponeringar med nedskrivningsbehov efter geografisk fördelning

Totalt uppgick individuella reserveringar till 0,02% av totalt exponeringsbelopp (se tabell 16). Störst andel individuella reserveringar i förhållande till totalt exponeringsbelopp står "övriga regioner" för (0,05%).

Tabell 16. Exponeringar med förfallet belopp och individuell reserv efter geografisk fördelning

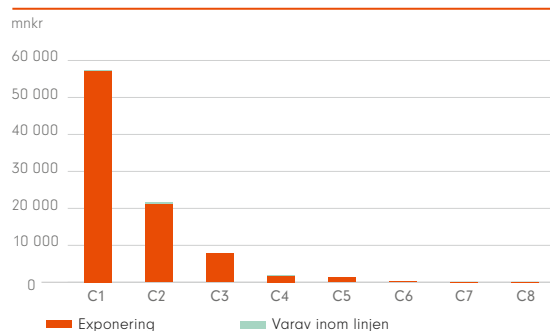
mnkr	Totalt exponeringsbelopp i utlåningsportföljen	Exponeringsbelopp med förfallna fordringar	Exponeringsbelopp för exponeringar med individuell reserv	Individuell reserv	Totalt exponeringsbelopp i utlåningsportföljen efter individuell reserv
Storstockholm	126 185	490	40	34	126 151
Storgöteborg	23 236	95	5	5	23 231
Öresundsregionen	62 016	343	5	4	62 012
Universitets- och tillväxtregioner	16 858	46	1	1	16 857
Svaga regioner	7 015	45	2	2	7 013
Övriga regioner	22 088	94	16	10	22 078
Totalt	257 398	1 113	69	56	257 342

7.10 Exponeringar per riskklass i PD-dimensionen

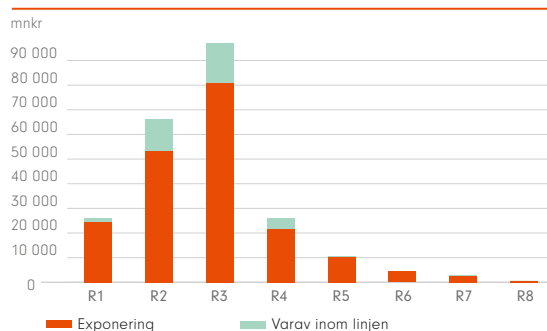
Kvaliteten på kreditportföljerna är god. 97% av företags-exponeringarna och 89% av hushållsexponeringarna i balansräkningen härrör från de fyra bästa riskklasserna (C1-C4, Corporate (företags-exponeringar) respektive R1-R4, Retail (hushållsexponeringar), se figurerna 13-16).

Figurer 13-16. Exponeringar per riskklass i PD-dimensionen

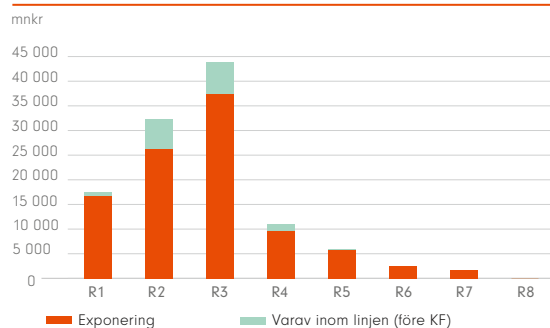
Figur 13. Företags-exponeringar enligt IRK per PD-riskklass

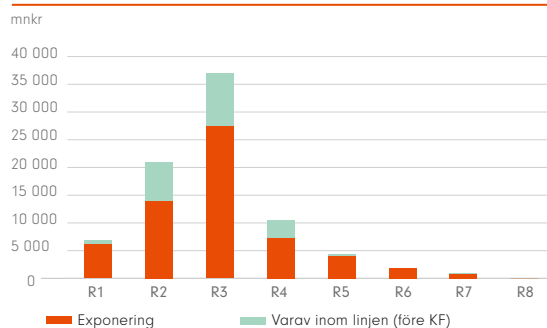
Figur 14. Hushållsexponeringar enligt IRK per PD-riskklass

Figur 15. Hushållsexponeringar enligt IRK mot säkerhet av villor och fritidshus per PD-riskklass

Figur 16. Hushållsexponeringar enligt IRK mot säkerhet av bostadsrätter per PD-riskklass

7.11 Realiserat utfall i PD- respektive LGD-dimensionen

Tabell 17 visar PD- och LGD-estimaten per den 31 december 2011 och utfallen under år 2012. Beräknat utfall för företagsexponeringar är väsentligt högre än verkligt utfall, vilket tyder på att PD-modellerna i dagens konjunkturläge överskattar risken för fallissemang. För hushållsexponeringar ligger modellens beräknade

fallissemang utfall mycket närmare verkligt utfall. Det exponeringsviktade beloppet för LGD är styrt av ovan nämnd begränsningsregel som innebär en lägsta total nivå för LGD om 10% för exponeringar som omfattas av avancerad IRK-metod, där säkerheten utgörs av andel i bostadsrättsförening, panträtt i bostadsfastighet eller tomträtt till sådan fastighet.

Tabell 17. Realiserat utfall i PD- respektive LGD-dimensionen

Exponeringsklass	PD-estimat	Realiserat utfall ¹⁾	LGD-estimat	Realiserat utfall ²⁾
Företagsexponeringar	1,0%	0,4%		
Hushållsexponeringar	0,7%	0,6%	10,7% ³⁾	3,3% ³⁾

1) En exponering anses vara fallerad om fordran förfallit sedan mer än 60 dagar eller om bedömning gjorts att kunden inte kommer att betala avtalade räntor eller amorteringar.

2) Realiserat utfall har beräknats på fallerade krediter där fallissemang har avslutats under året.

3) Resultaten är exponeringsviktade.

7.12 Jämförelse mellan förväntad förlust och utfall

Vid jämförelse mellan förväntad förlust (EL) enligt intern riskklassning under jämförelseperioderna (se tabell 18) kan iaktas att för företagskrediter har förväntad förlust minskat medan för hushållsexponeringar har förväntad förlust ökat för båda undergrupperna. Förändringarna beror huvudsakligen på kreditportföljernas minsk-

ning respektive ökning. Realiserat utfall understiger väsentligt beräknat utfall av modeller vilket tyder på att modellerna överskattar storleken av förväntad förlust i dagens konjunkturläge. De relativt små konstaterade förlusterna som uppkommit under året beror dels på att låntagaren inte förmått betala sina räntor och amorteringar, dels på grund av att marknadsvärdet för ställd säkerhet underskridit värdet av SBAB:s fordran.

Tabell 18. Jämförelse av förväntad förlust mellan utfall och modell samt reservering¹⁾

mnkr	EL-IRK/IRK	EL-IRK/IRK	EL-IRK/IRK	EL-IRK/IRK	Realiserat utfall 2012	Realiserat utfall 2011	Individuell reserv 2012-12-31	Individuell reserv 2011-12-31
	grundläggande 2011-12-31	grundläggande 2010-12-31	avancerad 2011-12-31	avancerad 2010-12-31				
Exponeringsklass								
Företagsexponeringar	275	328	-	-	0	17	6	3
Hushållsexponeringar	-	-	229	189	33	14	21	49
varav villor och fritidshus	-	-	133	105	23	6	7	49
varav bostadsrätter	-	-	96	84	10	8	14	-
Totalt	275	328	229	189	33	31	27	52

1) Förväntad förlust (EL) har beräknats för de lånefordringar som fanns vid utgången av 2010 respektive 2011.

Den förväntade förlusten jämförs i tabell 18 med verkligt utfall av konstaterade förluster under utfallsåren 2011 respektive 2012.

8. Finansiering

SBAB:s verksamhet finansieras främst genom upplåning på kapital- och penningmarknaden. Upplåningen äger dels rum i moderbolaget, SBAB Bank AB (publ), dels i SCBC där upplåningen sker genom utgivning av säkerställda obligationer. I upplåningen används svenska och internationella upplåningsprogram. Upplåningen sker på publika marknader och kompletteras av private placements. Upplåningen riktas främst till större institutionella investerare. Den internationella upplåningen riktas främst mot europeiska investerare, men SBAB når även investerare i USA och Australien samt i Japan och övriga Asien.

8.1 Medel- och långfristig upplåning

Icke säkerställd upplåning

SBAB har ett program för medel- och långfristig upplåning, Euro Medium Term Note Programme (EMTN-program), som används både för svensk och internationell upplåning. EMTN-programmet har ett rambelopp om 13 miljarder euro. Programmet innehåller en rätt för en investerare att kräva förtida återbetalning av en obligation om svenska staten upphör att ha rätt att utöva minst 51% av rösträtten för aktierna i bolaget. Detta gäller under förutsättning att svenska staten inte dessförinnan har garanterat SBAB:s skyldigheter under obligationerna då rätten till förtida återbetalning upphör. I övrigt är villkoren i EMTN-programmet i linje med marknadspraxis för liknande program och ger bland annat en investerare rätt till förtida återbetalning av obligationerna om till exempel SBAB inte betalar ränta eller kapitalbelopp i rätt tid eller om SBAB bryter mot andra villkor under programmet (med hänsyn tagen till vissa läkningsperioder) eller om SBAB går i konkurs eller likvidation. Under EMTN-programmet kan SBAB välja mellan olika typer av räntekonstruktioner, bland annat rörlig och fast ränta, och ge ut obligationer i ett flertal olika valutor och valörer. SBAB kan under EMTN-programmet ge ut såväl icke efterställd skuld som daterad eller evig efterställd skuld, vilken efter Finansinspektionens tillstånd kan kvalificera som primärt eller supplementärt kapital. SBAB har också en japansk "Shelf Registration" på plats, vilket ger SBAB möjligheter att ge ut obligationer på den japanska marknaden. I likhet med EMTN-programmet har obligationsinnehavarna rätt att kräva förtida återbetalning av en obligation om svenska staten upphör att ha rätt att utöva minst 51% av rösträtten för aktierna i bolaget. Detta gäller under förutsättning att svenska staten inte dessförinnan har garanterat SBAB:s skyldigheter under obligationerna då rätten till förtida återbetalning upphör.

Säkerställd upplåning

Dotterbolaget SCBC har tre upplåningsprogram för utgivning av säkerställda obligationer: ett svenskt säkerställt bostadsobligationsprogram som inte har

något fast rambelopp, ett internationellt Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN-program) med ett rambelopp om 10 miljarder euro och ett Australian Covered Bond Issuance Programme med ett rambelopp om 4 miljarder australiensiska dollar. Villkoren i dessa program för utgivning av säkerställda obligationer är i linje med marknadspraxis för liknande program och innebär bland annat att en investerare inte har rätt till förtida återbetalning av obligationerna. Villkoren innebär även att SCBC kan välja mellan olika typer av räntekonstruktioner, bland annat rörlig och fast ränta, samt genom dessa tre program ge ut obligationer i ett flertal olika valutor och valörer.

8.2 Kortfristig upplåning

SBAB hanterar sin kortfristiga upplåning huvudsakligen via tre certifikatprogram:

- Ett svenskt certifikatprogram med ett rambelopp om 25 mdkr.
- Ett europeiskt certifikatprogram med ett rambelopp om 3 miljarder euro.
- Ett amerikanskt certifikatprogram med ett rambelopp om 4 miljarder US dollar.

Villkoren i dessa certifikatprogram är i linje med marknadspraxis för liknande program och innehåller bland annat begränsade möjligheter för en investerare att kräva förtida återbetalning. Emissioner görs genom emissionsinstitut och genom de tre programmen kan SBAB göra emissioner av certifikat i ett flertal valutor och valörer på både den svenska och den internationella marknaden. Certifikaten är främst så kallade diskonteringspapper, det vill säga att de varken har rörlig eller fast kupong utan ges ut med ett belopp som understiger det nominella och vid förfall återbetalas nominellt belopp.

8.3 Upplåningsstrategi

Upplåningsportföljens storlek anpassas dels efter volymen på utestående krediter och dels efter tillgångarnas sammansättning med beaktande av bland annat likviditetsrisk. Upplåningen anpassas även löpande till de nya likviditetsriskregler som ingår i Basel III. Upplåningen ska vara väl diversifierad. Portföljen ska ha en effektiv fördelning mellan säkerställd och icke säkerställd upplåning med utjämnade förfall, det vill säga avsaknad av tidsperioder med stora koncentrationer av skuldförfall. Portföljen ska även bestå av upplåning i ett flertal valutor med en diversifierad investerarbas. Upplåningen ska ske via flera ledarbanker samt genom såväl publika transaktioner som private placements.

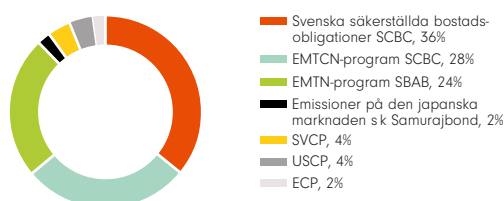
För att hantera ränterisk och valutarisk i upplåningen används derivat, främst ränte- och valutaswappar.

Kortfristig upplåning under SBAB:s certifikatprogram ska anpassas efter marknadsförhållandena, men alltid utgöra en begränsad del av portföljen. SBAB:s tillgångar ska användas effektivt genom säkerställd finansiering. Säkerställd upplåning utnyttjas främst för längre löptider. Finansieringsmixen mellan SCBC och moderbolaget ska vara väl avvägd med hänsyn tagen till rating och total upplåningskostnad på lång sikt.

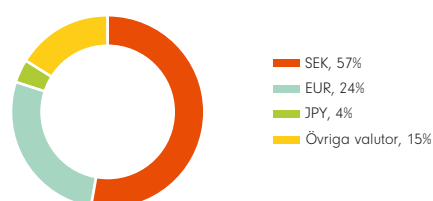
Både moderbolaget och SCBC ska ha aktiv marknadsnärvaro med goda och frekventa relationer till investerare inom respektive investerarsegment.

Figur 17. Finansieringskällor och valutfördelning för emitterade värdepapper

Finansieringskällor emitterade värdepapper, SBAB Bank-koncernen
Utestående skuld 31 december 2012: 254 mdkr

Valutfördelning emitterade värdepapper, SBAB Bank-koncernen
Utestående skuld 31 december 2012: 254 mdkr

9. Kreditrisk i finansverksamheten

Inom finansverksamheten uppstår kreditrisk dels i form av motpartsrisk för de derivatkontrakt som SBAB ingår för att hantera finansiella risker och dels i form av placeringsrisk till följd av investeringar i likviditetsportföljen och placering av överskottslikviditet.

I enlighet med den av styrelsen fastställda finansinstruktionen fastställs kreditrisklimiten av SBAB:s kreditutskott för samtliga motparter i finansverksamheten (det vill säga kredittagare och finansiella motparter) med undantag av svenska staten och bolag ingående i SBAB-koncernen, mot vilka ingen begränsning av exponeringen görs. Beräkningen av exponeringsbeloppet för motpartsrisken utgår generellt från marknadsvärdet och följer standarder satta i bankens avtal om nettobräkning för derivatkontrakt.

Kreditrisklimiten kan fastställas för en tidsperiod om längst ett år innan ny prövning ska ske. Beslut om kreditrisklimit som fattats av kreditutskottet ska redovisas till moderbolagets styrelse vid nästkommande styrelsemöte.

Lag (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar begränsar enhandsengagemang till maximalt 25% av kapitalbasen. Enskilda limiten för placerings- och motpartsriskeponering (exklusive penningmarknadslimiten) får som huvudregel maximalt uppgå till 15% av kapitalbasen. Undantaget från dessa regler är vissa nordiska motparter för vilka den maximala limiten kan uppgå till motsvarande 20% av kapitalbasen. Enskilda motparters aktuella rating utfärdad av Moody's eller Standard & Poor's utgör ytterligare en begränsning i fastställande av enskilda kreditrisklimiten. Ju högre rating motparten har, desto större exponering kan tillåtas i förhållande till SBAB:s kapitalbas.

9.1 Motpartsrisk

Motpartsrisk är risken att SBAB:s finansiella motparter inte kan fullgöra sina åtaganden i ingångna derivat- och repokontrakt och utgörs framför allt av exponeringar mot ledande banker. Exponeringen är till övervägande del säkrad genom säkerhetsavtal, där motparten ställer säkerheter i syfte att reducera exponeringen.

För att begränsa den potentiella motpartsrisken i derivattransaktioner med icke standardiserade derivatinstrument, vilka inte clearas av clearingorganisationer som är godkända av Finansinspektionen (enligt FFFS 2007:1), ska ett ramavtal ha ingåtts med motparten.

Detta ISDA Master-avtal eller annat liknande avtal har i förekommande fall kompletterats med tillhörande säkerhetsavtal, så kallat Credit Support Annex (CSA). För de motparter som SCBC ingår derivatavtal med ska det alltid finnas ett CSA. ISDA Master-avtalet innebär bland annat att man reglerar nettning i händelse av exempelvis konkurs. Ett CSA innebär att parterna i förväg kommit överens om att överföra tillgångar om exponeringen överstiger ett visst tröskelbelopp. Tröskelbeloppet och det lägsta belopp som ska överföras till eller från motparten kan variera beroende på parternas rating. Av tabellerna 19 och 20 framgår hur enskilda derivattransaktioners marknadsvärde fördelar sig på olika löptidssegment respektive rating.

För att begränsa motpartsrisken i repotransaktioner används internationella standardavtal för repor, så kallade GMRA-avtal (Global Master Repurchase Agreement). Avtalen reglerar bland annat överföringen av säkerheter till eller från motparten.

Avstämning av motpartsrisk sker dagligen eller veckovis mot varje derivatmotpart där säkerhetsavtal finns, och säkerheter flyttas för att jämna ut exponeringen. I samtliga förekommande fall är de ställda och mottagna säkerheterna i form av konstanter med ägarövertag, vilket innebär att den part som tar emot säkerheterna har rätt att använda dem i sin verksamhet. För merparten av de säkerhetsavtal som moderbolaget och SCBC ingått regleras tröskelbelopp och lägsta överföringsbelopp av parternas rating; ju sämre rating en part har, desto lägre blir dessa belopp. En försämring av SBAB:s rating med tre steg skulle per den 31 december 2012 medföra att extra säkerheter till ett värde av 102,4 mnkr behöver ställas ut.

9.2 Penningmarknadsplaceringar

SBAB har separata limiten som endast avser penningmarknadsplaceringar som sträcker sig maximalt en vecka framåt i tiden. Enskilda penningmarknadslimiten får maximalt uppgå till det belopp som utfaller högst av 500 mnkr eller 5,75% av kapitalbasen.

9.3 Likviditetsportföljen

SBAB:s likviditetsportfölj består huvudsakligen av likvida räntebärande värdepapper med hög rating och har till syfte att minska koncernens likviditetsrisk. Värdepappersinnehaven limiteras per tillgångsklass och land och ska ha högsta rating vid förvärv. Dessutom ingår värdepappersinnehaven som en integrerad del i det totala kreditriskutnyttjandet för respektive emittent/motpart.

Innehav i säkerställda obligationer har i detta sammanhang en vikt på 10%. Innehavet i portföljen är långsiktigt och uppgick per den 31 december 2012 till 44,0 mdkr med en snittlöptid om 3,6 år. Per samma tidpunkt innehav 93% av portföljens värde ratingen Aaa från Moody's, alternativt AAA från Standard & Poor's. De olika tillgångsslagen i portföljen är:

- Värdepapper emitterade av eller garanterade av stater.
- Värdepapper emitterade av mellanstatliga organisationer (Supranationals & Sovereign Agencies, SSA).
- Värdepapper emitterade av icke-statliga offentliga enheter (Public Sector Entities, PSE).
- Europeiska säkerställda obligationer (Covered Bonds).
- Europeiska och australiensiska "Residential Mortgage-Backed Securities" (RMBS).

Innehaven i likviditetsportföljen är antingen klassificerade som "Värdepapper värderade till verkligt värde via resultaträkningen" eller som "Lånefordringar och kundfordringar".

Värdepapper värderade till verkligt värde via resultaträkningen:

- Värdepapper emitterade av stater 12,5 mdkr.
- Värdepapper garanterade av stater 4,1 mdkr.
- Värdepapper emitterade av mellanstatliga organisationer, 1,6 mdkr.
- Värdepapper emitterade av icke-statliga offentliga enheter, 3,7 mdkr.
- Europeiska säkerställda obligationer 17,6 mdkr.

Lånefordringar och kundfordringar:

- Residential Mortgage-Backed Securities 4,4 mdkr.

Lånefordringar och kundfordringar anges ovan till sitt marknadsvärde. Kreditriskbedömningen sker med utgångspunkt i bedömt framtida kassaflöde och säkerhetens marknadsvärde. Samtliga exponeringar i RMBS-portföljen är sedan tidigare rangordnade efter belåningsgrad, LTV (loan to value) och ålder (tidpunkt för originering) i tre riskklasser. Två modeller används för beräkning av kreditrisk i RMBS-portföljen. Den första baserar sig på bland annat efterliggarstatistik och kreditstöd per transaktion. I denna modell har samtliga innehav i RMBS-portföljen analyserats. Den andra modellen baseras på information såsom faktiskt och förväntat kassaflöde, underliggande låntagarstatistik och makrovariabler. Denna modell har använts på ett fåtal noggrant utvalda innehav med bedömd förhöjd risk. Modellen bedömer storleksordningen av ett eventuellt underskott i varje enskild transaktion och om detta underskott kommer att drabba innehavaren av AAA-trancher i form av kommande förluster eller om eventuellt underskott kommer att täckas av efterställda värdepapper och reservfond. Sammantaget visar modellerna att det inte föreligger något behov av reservering i portföljen.

Tabell 19. Derivatinstrument

mnkr	Summa nominellt belopp	Positiva marknadsvärden	Negativa marknadsvärden
< 1 år Ränterelaterade	198 525	6 059	-5 299
> 1 år Ränterelaterade	472 297	14 605	-11 956
< 1 år Valutarelaterade	60 892	1 251	-1 771
> 1 år Valutarelaterade	113 327	3 649	-8 046
Totalt	845 041	25 564	-27 072

Tabell 20. Derivatinstrument fördelat på rating

mnkr	Netto marknadsvärde	Positiva marknadsvärden	Negativa marknadsvärden
AA-	-434	5 709	-6 143
A+	569	4 923	-4 354
A	-224	2 743	-2 967
A-	399	3 666	-3 267
Totalt	311	17 042	-16 731
Säkerheter			-1 128
Nettningsvinster			10 189

Tabell 21. Nettoexponering för derivatinstrument

mnkr	
Det verkliga positiva bruttovärdet av kontrakt	17 042
- Nettningsvinster	-13 950
= aktuell kvittad kreditexponering	3 092
- Säkerheter som innehas	-1 289
= nettokreditexponeringen för derivat	1 803

10. Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för att ogynnsamma marknadsrörelser påverkar lönsamheten negativt. SBAB ska präglas av ett lågt risktagande och SBAB:s styrelse beslutar ytterst om metoder för riskmätning samt limiter. Marknadsrisken följs upp på koncernnivå och Riskkontroll följer genom daglig rapportering upp aktuella risknivåer och att limiter efterlevs. Ränterisk uppkommer främst då räntestrukturen mellan upp- och utlåning inte är matchad fullt ut. Med valutarisk avses risken för att förändringar i den svenska kronans kurs mot andra valutor leder till försämrade lönsamhet. Basisrisk är en benämning på den risk som uppkommer då upplåning i utländsk valuta swappas på en avvikande löptid i förhållande till löptiden på den underliggande utlåningen.

10.1 Ränterisk

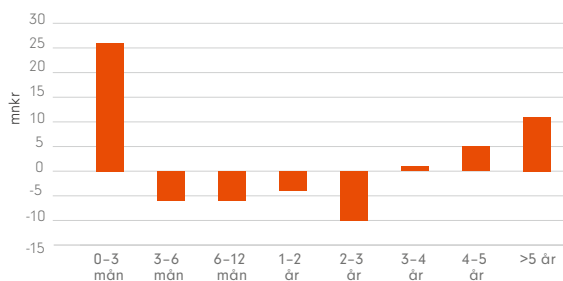
Huvudprincipen för SBAB:s ränteriskhantering är att genom direkt upplåning och användandet av derivat begränsa ränterisken.

Ränterisken kvantifieras dels genom parallellförskjutning av avkastningskurvan, dels genom en modell som simulerar ett stort antal icke-parallella förskjutningar av avkastningskurvan, så kallad vridningsrisk, och dels genom Value at Risk (VaR). Vid beräkningen beaktas samtliga kontraherade transaktionsflöden i utlåning, skuldbok och derivat. Parallellförskjutningsmättet och vridningsrisken används vid limitsättning och limituppföljning medan VaR ingår i modellen för ekonomiskt kapital.

De av styrelsen fastställda ränterisklimiterna fördelas på två delar – operativ och strategisk. Riskerna, som mäts dagligen, summerar till SBAB:s totala ränterisken. Operativ ränterisk uppstår i SBAB:s löpande ut- och upplåningsverksamhet, inklusive inlåningsverksamheten. Den operativa ränterisken är begränsad till 1% av SBAB:s kapitalbas vid en parallellförskjutning av avkastningskurvan med en procentenhet. Per den 31 december 2012 uppgick den operativa ränterisken till -39,8 mnkr mot den av styrelsen fastställda limiten om +/- 139 mnkr. Ränterisken för positioner som inte ingår i handelslagret uppgick till 7,8 mnkr.

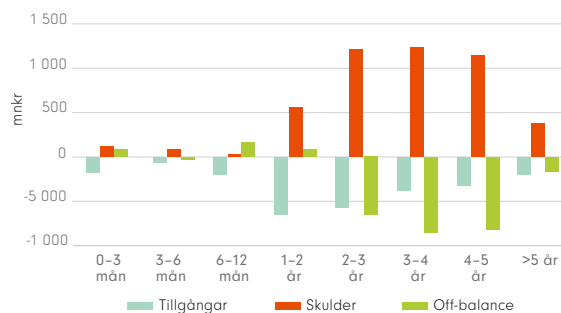
Vridningsrisk kvantifieras genom en modell där avkastningskurvas korta ända varierar upp (ner) med

Figur 18. Ränterisk vid en parallellförflyttning av avkastningskurvan med +1 procentenhet

Ränterisken, fördelat på tidsfickor vid en parallellförflyttning av avkastningskurvan med +1 procentenhet, uppgår till totalt 18,0 mnkr per 2012-12-31.

Figur 19. Ränterisk för tillgångar, skulder och off-balanceinstrument vid en parallellförflyttning av avkastningskurvan med +1 procentenhet

Ränterisk fördelat på tidsfickor vid en parallellförflyttning av avkastningskurvan med +1 procentenhet, fördelat på tillgångar, skulder och off-balance, uppgår till totalt 18,0 mnkr per 2012-12-31

0,5 procentenheter och den långa ner (upp) med 0,5 procentenheter. Ett stort antal brytpunkter för korta respektive långa änden av avkastningskurvan testas och vridningsrisken definieras som det minst fördelaktiga av dessa scenarier. Vridningsrisken limiteras för den operativa delen till 1% av SBAB:s kapitalbas. Per den 31 december 2012 uppgick vridningsrisken till 38,9 mnkr, att jämföras med den limiten på 139 mnkr. Den strategiska ränterisken är den reinvesteringsrisk som uppstår då SBAB:s eget kapital och så kallade flöde placeras i fastförentad utlåning. Flödet uppstår i och med att räntebetalningarna i utlåning och upplåning har olika betalningsfrekvens. SBAB:s eget kapital och flöde ska i första hand användas till att finansiera utlåningsverksamheten. Riktvärdet för placeringen av eget kapital fastställs av styrelsen och definieras som en löptidstrappa med jämna förfall varje år från ett år till sex år. Ränterisken i eget kapital definieras som avvikelser från detta riktvärde. Flödet placeras på en genomsnittlig löptid motsvarande utlåningsportföljens genomsnittslöptid. Den strategiska ränterisken är limiterad till +/-20 mnkr. Per 31 december 2012 uppgick den strategiska ränterisken till -15,5 mnkr.

Ränterisken kvantifieras även genom mätning av Value at Risk (VaR). Den VaR-modell som används är en så kallad parametrisk modell med riskmått baserade på normalfördelade avkastningar, beräknade med varians/kovariansmatriser för ingående riskfaktorer. Som konfidensintervall används ett ensidigt intervall om 99,97% och en innehavsperiod på ett år.

10.2 Ränterisk för positioner som ingår i handelslagret

Handelslagret består till övervägande del av placeringar i SBAB:s likviditetsportfölj¹⁾. Likviditetsportföljen har en minimerad ränterisk. Risken i likviditetsportföljen är framför allt att hänföra till kreditrisk.

Ränterisk i handelslagret hanteras inom SBAB som en integrerad del av balansräkningen tillsammans med den övriga verksamheten och riskerna limiteras i enlighet med finansinstruktionen. Ränterisk i handelslagret ingår som en del av den limit för operativa ränterisker som delegerats till finansavdelningen.

10.3 Valutarisk

SBAB ska som huvudregel inte vara exponerad mot valutakursförändringar. Upplåning i utländsk valuta kurssäkras eller placeras i likviditetsportföljen i matchande valutor. Placeringar kurssäkras genom finansiering i motsvarande valutor eller genom ingående av valutaswappavtal. Viss valutarisk kan uppstå på grund av att ränteflöden inte är helt matchade varför begränsad avvikelse från huvudregeln kan accepteras.

Valutarisken, exklusive likviditetsportföljen, beräknas som effekten på nuvärdet av alla kontrakterade likvidflöden givet en valutakursförändring på +/-10 procent per motsvarande valutakurs. Per den 31 december 2012 uppgick valutarisken till 2,3 mnkr. Totalt får valutaexponeringen inte överstiga ett motvärde av 10 mnkr.

Även likviditetsportföljen kurssäkras genom finansiering i motsvarande valuta eller genom valutaswappavtal. Portföljen ska vara kurssäkrad till mellan 99,5 procent och 100,5 procent beräknat per valuta. Inga valutaoptioner finns i portföljen.

10.4 Basisrisk

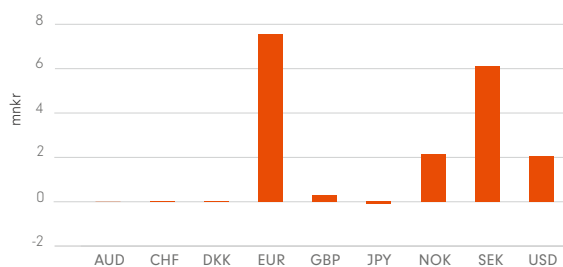
Basisrisk uppstår främst då upplåning i utländsk valuta swappas till svenska kronor på en avvikande löptid i förhållande till löptiden på den underliggande upplåningen. Huvudregeln är att all upplåning i utländsk valuta ska swappas till svenska kronor på matchande löptider. Risken utgörs av avvikelser från huvudregeln. Risken beräknas som effekten på nuvärdet, relativt full matchning, av en parallellförflyttning av basiswappkurvan från utländsk valuta till svenska kronor med +/- 0,25 procentenheter. Risken får maximalt uppgå till 50 mnkr. Basisrisken uppgick per 31 december 2012 till 523 tkr.

¹⁾ SBAB:s likviditetsportfölj, exklusive RMBS, återfinns i handelslagret.

10.5 Risker i handelslagret

Handelslagret består till övervägande del av placeringar i SBAB:s likviditetsportfölj. Likviditetsportföljen har en minimerad ränterisk. Risken i likviditetsportföljen är framför allt hänförlig till kreditrisk. Ränte-, valuta-, kredit- och likviditetsrisk i handelslagret hanteras inom SBAB som en integrerad del av balansräkningen tillsammans med den övriga verksamheten och riskerna limiteras i enlighet med finansinstruktionen. Ränterisk i handelslagret ingår som en del av den limit för operativa ränterisker som delegerats till ekonomi- och finansavdelningen. Kreditrisker i form av emittent- och motpartsrisker i handelslagret regleras av kreditrisklimit, vilka fastställs av SBAB:s kreditutskott.

Figur 20. Ränterisk fördelat på valutor vid en parallellförflyttning av avkastningskurvan med +1 procentenhet

Ränterisken, fördelat på valutor vid en parallellförflyttning av avkastningskurvan med +1 procentenhet, uppgår till totalt 18,0 mnkr per 2012-12-31.

11. Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt.

SBAB:s likviditetsstrategi har som övergripande syfte att säkerställa SBAB:s likviditetsmässiga överlevnad i det korta perspektivet och säkerställa att bolaget effektivt kan infria sina betalningsförpliktelser. Väsentliga delar i strategin är en proaktiv och kontinuerlig likviditetsplanering, aktiv skuldförvaltning samt storleken på, innehållet i och hanteringen av SBAB:s likviditetsreserver. SBAB har sedan länge identifierat vikten av en väl fungerande och proaktiv likviditetsriskhantering. SBAB:s likviditetsriskhantering bygger på följande principer:

Bred och diversifierad upplåning

Då SBAB har en aktiv internationell kapitalmarknadsnärvaro sedan 1989 är SBAB:s varumärke väl etablerat. Upplåningen sker på global basis för både kort-, medel- och långfristig skuld. Dessutom har SBAB-koncernen, genom SCBC, tillgång till den säkerställda obligationsmarknaden såväl inom Sverige som internationellt.

Likviditetsreserver

För att försäkra sig om finansiering i tider då de normala finansieringskällorna inte fungerar har SBAB en likviditetsportfölj. Vid beräkningen av reservvärdet på de värdepapper som ingår i likviditetsportföljen tillämpar SBAB de värderingsavdrag som är fastställda av Riksbanken, enligt "Riksbankens anvisningar för

säkerhetshantering" i Riksbankens regelverk för RIX och Penningpolitiska Instrument. Reservvärdet av likviditetsportföljen benämns likviditetsreserven. Portföljen består av likvida värdepapper med hög rating där 90 % av portföljens värde är repobart hos Riksbanken eller annan centralbank.

Per den 31 december 2012 bestod SBAB:s reserver av 44,0 mdkr i likvida värdepapper, Likviditetsreserven delas in en strategisk, långsiktig del, som värderades till 38,6 mdkr (efter Riksbankens värderingsavdrag) och en temporär del som används för att jämna ut större skuldförfall. Dessutom utgör ej ianspråktagets emissionsutrymme för säkerställda obligationer en ytterst likvid reserv.

SBAB:s likviditetsportfölj består av likvida räntebärande värdepapper med hög rating och är en integrerad del i koncernens likviditetsriskhantering. Värdepappersinnehaven limiteras per riskklass respektive land och ska ha högsta rating vid förvärv. Utöver dess grupplimit kan även limiter för enskilda emittenter fastställas.

En likvid balansräkning

SBAB:s tillgångar består till största del av utlåning mot säkerhet i fastigheter och bostadsrätter. SCBC etablerades 2006 med syfte att emittera säkerställda obligationer, vilket även har medfört en ökad likviditet i SBAB:s balansräkning.

Tabell 22. Likviditetsreserv	December		Fördelning valutaslag		
	2012	SEK	EUR	USD	Övriga
mnr					
Värdepapper emitterade eller garanterade av stat, centralbank eller multinationella utvecklingsbanker	18 233	4 989	11 435	1 007	802
Värdepapper emitterade eller garanterade av kommun eller icke-statliga offentliga enheter	3 724	3 295	-	429	-
Andras säkerställda obligationer	17 617	12 538	4 745	334	0
Värdepapper emitterade av finansiella företag (exkl säkerställda obligationer)	4 391	0	4 047	103	241
Summa likviditetsportfölj	43 965	20 822	20 227	1 873	1 043
Fördelning valutaslag		48%	46%	4%	2%

Tillgångarna i SBAB:s likviditetsreserv består i huvudsak av likvida räntebärande värdepapper med hög rating och är en integrerad del i koncernens likviditetsriskhantering. Värdepappersinnehaven limiteras per tillgångsklass respektive per land och ska ha högsta rating vid förvärv. Utöver dessa grupplimit kan även limiter för

enskilda emittenter fastställas. RMBS-tillgångarna redovisas i tabellen ovan till marknadsvärde, i enlighet med Bankförningens mall för offentliggörande av en banks likviditetsreserv. I beräkning av interna och regelverksstyrda likviditetsmått är dessa tillgångar exkluderade.

Kontinuerlig övervakning av likviditetsrisken

Aktiv skuldförvaltning, balansräkningens likviditet samt storleken på SBAB:s likviditetsreserv är nyckelfaktorer i SBAB:s likviditetsriskhantering och genom att se upplåningsverksamheten som en naturlig del i såväl det operativa arbetet som den strategiska planeringen av likviditetsrisken undviks koncentrationer av alltför stora upplåningsförfall. Ytterligare ett viktigt led i den löpande likviditetsriskhanteringen är att kontinuerligt bevaka och testa likviditetsportföljens praktiska likviditetsvärde på andrahandsmarknaden.

Beredskapsplan

SBAB har en beredskapsplan för hantering av likviditetskriser. Beredskapsplanen innehåller en tydlig ansvarsfördelning för berörd personal samt instruktioner för hur företaget ska komma till rätta med ett eventuellt likviditetsunderskott. Planen anger lämpliga åtgärder för att hantera konsekvenserna av olika typer av kris-situationer samt innehåller definitioner på händelser som utlöser och eskalerar beredskapsplanen. Beredskapsplanen ska regelbundet testas och uppdateras, bland annat utifrån resultat av stresstester.

11.1 Likviditetsriskmått

SBAB mäter och stresstestar likviditetsrisken genom att summera det maximala tänkbara behovet av likviditet för varje dag framåt under de kommande 365 dagarna. Detta mått på likviditetsrisken benämns "Maximum Cumulative Outflow" (MCO) och är limiterat. MCO-beräkningarna baseras på ett krisscenario där all utlåning antas förlängas, det vill säga ingen likviditet tillförs genom lösen och ingen finansiering finns att tillgå. På så sätt kan det maximala behovet av likviditet för varje given period i framtiden identifieras och nödvändig likviditetsreserv fastställas.

11.2 Nya föreskrifter för likviditetsrisk

I spåren av finanskrisen har det internationellt genomförts en större översyn och ett omfattande arbete för att se över regelverket för hantering av bankers och kreditinstituts likviditetsrisker. Syftet med det nya regelverket, som fortfarande är under utformning, är att öka bankers motståndskraft mot allvarliga störningar på kapitalmarknaden och att få en större harmonisering av synen på likviditetsrisk på internationell nivå. För att sätta miniminivåer för bankers likviditet fokuserar det nya regelverket på två nyckeltal eller standardmått, Liquidity Coverage Ratio (LCR) och Net Stable Funding

Ratio (NSFR). LCR syftar till att säkerställa att aktören håller en tillräcklig mängd icke ianspråktaga likvida tillgångar som vid behov kan omvandlas till likvida medel som täcker 30 dagars prognostiserat likviditetsbehov, medan NSFR syftar till att visa stabiliteten i koncernens upplåning genom att jämföra tillgångars och skulders stabilitet.

Från och med den 1 januari 2013 omfattas SBAB av de regler som utformats av Finansinspektionen i FFFS 2012:6, och utgör en svensk variant av LCR, likviditetstäckningsgraden. Reglerna anger att de omfattade institutionerna, vid varje tillfälle, ska ha en likviditetstäckningsgrad som uppgår till minst 100%, såväl på konsoliderad valutainivå som för euro och US dollar isolerat.

11.3 Stresstester för likviditetsrisk

SBAB har en modell för stresstester av likviditetsrisk med syfte att uppfylla interna behov av analys och beredskap för hantering av likviditetsrisk. Stresstesterna har utformats i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter om likviditetsriskhantering där generella krav ställs på stresstester (FFFS 2010:7). Den framtagna modellen analyserar SBAB:s förmåga att tillgodose behovet av kapital vid olika marknadsscenarioer samt vilken effekt en utdragen stress får på en estimerad förfalloprofil. Scenarierna utformas efter SBAB:s specifika riskprofil och täcker såväl företagsspecifika som marknadsrelaterade problem. Scenarierna delas upp i olika steg som fångar en ökande omfattning av påfrestningar för att spegla hur en kris kontinuerligt kan förvärras.

Stresstesterna simulerar bland annat följande scenarier:

- Finanskrisen 2008/2009 - stress av upplåningsverksamheten där upplåningsprogram stänger i olika steg.
- Ratingrelaterad stress med stegvis sänkt rating för SBAB och SCBC.
- Prisfall på fastighetsmarknaden - olika nivåer av prisfall vilket förvärrar belåningsgraden, med konsekvensen att en mindre del av upplåningen kan göras med säkerställda obligationer.
- Stress av likviditetsreservens likviditet.

Stresstesterna är under kontinuerlig utveckling och de antaganden som ligger till grund för de olika scenarierna utvärderas regelbundet. Stresstesterna genomförs och redovisas kvartalsvis och resultatet utvärderas mot SBAB:s fastställda risktolerans och används för att anpassa strategier och riktlinjer.

11.4 Likviditetssituationen under 2012

Under 2012 har definitionen för den likviditetsreserv som används i de styrande måtten ändrats så att innehav i RMBS:er inte längre ingår i reserven. Däremot inkluderas kortare placeringar av överskottslikviditet som oftast uppstår i samband med förfinansiering av större skuldförfall. Per den 31 december 2012 motsvarade reserven, enligt denna nya definition 83 dagars MCO. Under 2012 underskred likviditetsreserven aldrig 45 dagars framtida likviditetsbehov.

11.5. Strukturell likviditetsrisk

SBAB har som målsättning att hålla en diversifierad upplåning. Den strukturella likviditetsrisken är ett mått på avvikelsen mellan löptidsstrukturen på tillgångar och skulder.

SBAB har valt en konservativ hantering av upplåningen. En större andel av kommande förfall förfinansieras och andelen kortfristig upplåning av den totala upplåningen hålls på en låg nivå. SBAB arbetar aktivt med att sprida tidpunkterna för skuldförfallen jämnt, samtidigt som skuldens löptid förlängs. Övervakning av kommande förfall, återköp, byten och förfinansiering utgör viktiga delar i den praktiska hanteringen för att minska risken. Den strukturella likviditetsrisken beräknas som summan av förfallande upplåning inom perioder av 30 dagar, i förhållande till likviditetsreserven.

12. Operativ risk

Med operativ risk avses risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Definitionen inkluderar legal risk.

SBAB:s modell för att hantera operativ risk baseras på självvärdering av operativa risker och risker kopplade till den finansiella rapporteringen samt uppföljning och registrering av inträffade incidenter. Självvärderingsprocessen omfattar identifiering av risker inom samtliga enheter, värdering av identifierade risker samt hantering av väsentliga risker. Resultatet av självvärderingen rapporteras årligen och inträffade incidenter rapporteras månadsvis till styrelse, VD och ledande befattningshavare. För mer detaljer kring hantering av risker kopplade till den finansiella rapporteringen, se Bolagsstyrningsrapport i SBAB:s årsredovisning, avsnitt Intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen.

SBAB använder schablonmetoden för att mäta och hantera operativ risk. Metoden innebär att ett kapitalkrav beräknas utifrån 12, 15 respektive 18% på affärsområdets (enligt definition i FFFS 2007:1) genomsnittliga rörelseintäkter de senaste tre åren. Metoden innehåller krav på dokumentation, processer och struktur såsom:

- Fastställda styrdokument
- Dokumenterad riskhantering
- Intern rapporteringsstruktur
- Processer för att hantera operativa risker
- Beredskaps- och kontinuitetsplaner
- Metod att fördela rörelseintäkter på affärsområden

Kapitalkrav för operativ risk framgår av tabell 5, Kapitalkrav och riskvägda tillgångar

13. Affärsrisk

Med affärsrisk avses risken för vikande intäkter orsakade av svårare konkurrensförhållanden, fel strategi eller beslut.

I affärsrisken inkluderas marginalrisk som uppkommer när räntemarginal för tillgångar och skulder har olika villkorsändringsdag. I SBAB uppkommer marginalrisk framför allt som ett resultat av kundernas möjlighet att förtidslösa sina lån i motsats till fasta löptider för kapitalmarknadsfinansiering, men även beroende på skillnad i faktisk kapitalbindningstid för utlåning i förhållande till upplåning och inlåning.

Affärsrisken fördelas i två huvudgrupper; nya affärer och befintliga affärer. Nya affärer ska som regel vara relativt lika dem som SBAB har sedan tidigare. Förändringar i form av nya produkter eller nya marknader ska endast utgöra en mindre del av verksamheten och ska genomföras i sådan takt att SBAB inte väsentligt äventyrar sin resultatnivå och med stor sannolikhet undviker belastning på kapitalbasen.

Affärsrisken hanteras bland annat i samband med affärsplaneringsarbetet. Kapitalbehovet för affärsrisk kvantifieras i beräkningen av ekonomiskt kapital med hjälp av en schablonmetod som utgår från affärsområdenas rörelsekostnader.

SBAB BANK AB (PUBL)

Org.nr. 556253-7513

Besöksadress: Löjtnantsgatan 21

Postadress: Box 27308, 102 54 Stockholm

Tel: 0771-45 30 00

Fax: 08-611 46 00

www.sbab.se